

Djurskydd

Sammanfattning

I betänkandet behandlas sammanlagt 83 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2006 om djurskydd. Motionerna handlar om nationella och internationella djurskyddsfrågor samt djurhållning och djurskötsel. Samtliga motionsyrkanden avstyrks, främst med hänvisning till pågående arbete på området och till gällande regelverk. Utskottet föreslår också att riksdagen godkänner vad som anförts i avsnittet djurpolitik.

I betänkandet finns 28 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	8
Bakgrund	8
Utskottets överväganden	9
Djurpolitik	9
Tillsynsfrågor	9
Vissa internationella djurskyddsfrågor	11
Användning av djur på cirkus m.m.	13
Kastrering av smågrisar	16
Pälsdjur	17
Uppfödning av slaktkycklingar m.m.	19
Hundar och katter	22
Förbud mot sexuellt utnyttjande av djur	26
Djurs rätt att vistas utomhus m.m.	27
Djurförsök, forskning m.m.	30
De djurförsöksetiska nämnderna	35
Administrativa frågor	37
Djurtransporter	40
Småskalig slakt m.m.	41
Övriga djurskyddsfrågor	43
Reservationer	46
1. Djurpolitik, punkt 1 (s, v, mp)	46
2. Importförbud för hund- och kattskinn, punkt 3 (s, v)	47
3. Importförbud för hund- och kattskinn, punkt 3 (mp)	48
4. Hantering av krabblor, punkt 4 (s, v, mp)	48
5. Vissa internationella djurskyddsfrågor, punkt 5 (v, mp)	49
6. Tillsynsavgifter för cirkusar, punkt 6 (s, v, mp)	50
7. Användning av djur på cirkus m.m., punkt 7 (v, mp)	50
8. Kastrering av smågrisar, punkt 8 (v, mp)	51
9. Pälsdjur, punkt 9 (v)	51
10. Märkning av skinnprodukter, punkt 10 (s, v, mp)	52
11. Uppfödning av slaktkycklingar m.m., punkt 11 (v, mp)	53
12. Tillsyn över katter m.m., punkt 12 (s, v, mp)	55
13. Ansvar för övergivna katter, punkt 13 (v)	56
14. Kamphundar m.m., punkt 14 (s, v)	56
15. Förbud mot sexuellt utnyttjande av djur, punkt 15 (s, v, mp)	57
16. Djurs rätt att vistas utomhus m.m., punkt 16 (s)	58
17. Djurs rätt att vistas utomhus m.m., punkt 16 (v, mp)	59
18. Djurförsök, forskning m.m., punkt 17 (v, mp)	59
19. Avgift på försöksdjur m.m., punkt 18 (mp)	61
20. De djurförsöksetiska nämndernas kompetens, punkt 19 (v, mp)	61
21. Rätten att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut m.m., punkt 20 (mp)	62
22. Administrativa frågor, punkt 21 (v, mp)	62
23. Djurskyddsminister, punkt 22 (mp)	63

24. Djurtransporter, punkt 23 (v, mp)	63
25. Elpådrivare, punkt 24 (v, mp)	64
26. Djurskyddslagens undantag för försvarets djur, punkt 26 (v, mp)	64
27. Förbud mot viss avel, punkt 27 (v, mp)	65
28. Övriga djurskyddsfrågor, punkt 28 (mp)	65
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	67
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	67

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Djurpolitik**

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört i avsnittet djurpolitik.

Reservation 1 (s, v, mp)

2. **Tillsynsfrågor**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkande 2 och 2006/07: MJ398.

3. **Importförbud för hund- och kattskinn**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ219 och 2006/07:MJ263 yrkandena 1 och 2.

Reservation 2 (s, v)

Reservation 3 (mp)

4. **Hantering av krabblor**

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ226 yrkandena 1 och 2.

Reservation 4 (s, v, mp)

5. **Vissa internationella djurskyddsfrågor**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkandena 6 och 7 samt 2006/07:MJ280 yrkande 2.

Reservation 5 (v, mp)

6. **Tillsynsavgifter för cirkusar**

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ265 yrkande 37.

Reservation 6 (s, v, mp)

7. **Användning av djur på cirkus m.m.**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkandena 36 och 38, 2006/07:MJ320 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07:MJ322.

Reservation 7 (v, mp)

8. **Kastrering av smågrisar**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkande 9, 2006/07: MJ283 och 2006/07:MJ323.

Reservation 8 (v, mp)

9. **Pälsdjur**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ326 yrkandena 2 och 3 samt 2006/07:MJ355 yrkande 2.

Reservation 9 (v)

10. Märkning av skinnprodukter

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ263 yrkande 3 och 2006/07: MJ355 yrkande 1.

Reservation 10 (s, v, mp)

11. Uppfödning av slaktkycklingar m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkandena 14–16, 2006/07:MJ321 och 2006/07:MJ328 yrkandena 1–4.

Reservation 11 (v, mp)

12. Tillsyn över katter m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkande 41, 2006/07: MJ269, 2006/07:MJ329 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07:MJ357 yrkandena 1–3.

Reservation 12 (s, v, mp)

13. Ansvar för övergivna katter

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ329 yrkande 3.

Reservation 13 (v)

14. Kamphundar m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ284 och 2006/07:MJ300.

Reservation 14 (s, v)

15. Förbud mot sexuellt utnyttjande av djur

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ202 yrkande 1, 2006/07: MJ265 yrkande 40 och 2006/07:MJ281.

Reservation 15 (s, v, mp)

16. Djurs rätt att vistas utomhus m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkandena 8 och 12, 2006/07:MJ304, 2006/07:MJ354 yrkandena 1–3 och 2006/07:MJ384.

Reservation 16 (s)

Reservation 17 (v, mp)

17. Djurförsök, forskning m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ207 yrkande 1 och 2006/07: MJ265 yrkandena 24, 26, 27, 29, 33 och 35.

Reservation 18 (v, mp)

18. Avgift på försöksdjur m.m.

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ265 yrkandena 25 och 28.

Reservation 19 (mp)

19. De djurförsöksetiska nämndernas kompetens

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ265 yrkande 34.

Reservation 20 (v, mp)

20. Rätten att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ207 yrkande 2 och 2006/07: MJ265 yrkandena 31 och 32.

Reservation 21 (mp)

21. Administrativa frågor

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ205, 2006/07:MJ265 yrkandena 1, 5 och 45 samt 2006/07:MJ313.

Reservation 22 (v, mp)

22. Djurskyddsminister

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ265 yrkande 4.

Reservation 23 (mp)

23. Djurtransporter

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkandena 19 och 20 samt 2006/07:MJ280 yrkande 1.

Reservation 24 (v, mp)

24. Elpådrivare

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ265 yrkande 17.

Reservation 25 (v, mp)

25. Småskalig slakt m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ292 och 2006/07:MJ332.

26. Djurskyddslagens undantag för försvarets djur

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ265 yrkande 3.

Reservation 26 (v, mp)

27. Förbud mot viss avel

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ265 yrkande 22.

Reservation 27 (v, mp)

28. Övriga djurskyddsfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ220, 2006/07:MJ265 yrkandena 10, 11 och 13 samt 2006/07:MJ356 yrkande 1.

Reservation 28 (mp)

Stockholm den 10 april 2007

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Carina Ohlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Ohlsson (s), Claes Västerteg (c), Ola Sundell (m), Bengt-Anders Johansson (m), Anita Brodén (fp), Ann-Kristine Johansson (s), Sofia Arkelsten (m), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Erik A Eriksson (c), Tina Ehn (mp), Rune Wikström (m), Aleksander Gabelic (s), Helén Pettersson i Umeå (s), Irene Oskarsson (kd) och Staffan Appelros (m).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Under allmän motionstid år 2006 väcktes ett antal motioner med sammanlagt 83 yrkanden inom djurskyddsområdet. Dessa yrkanden upptas genom detta betänkande till behandling. Utskottet har tidigare behandlat liknande frågeställningar, se t.ex. betänkandena 2005/06:MJU18 och 2004/05: MJU10. Motionerna rör i stor utsträckning frågor där riksdagen har delegerat normgivningsmakten till regeringen.

Utskottets överväganden

Djurpolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om svensk djurpolitik. Jämför reservation 1 (s, v, mp).

Utskottets ställningstagande

Målet för regeringens djurpolitik är bl.a. ett gott djurskydd och ett gott hälsotillstånd bland djur i människans tjänst (se budgetpropositionen för år 2007, utgiftsområde 23, s. 38).

Grundtanken i den svenska djurpolitiken är att lägga stor vikt vid förebyggande åtgärder och kontrollprogram. Den svenska modellen bygger på aktiva producenter som samarbetat med myndigheterna i denna strävan. Kompetenta och engagerade djurägares betydelse för god djurhälsa och ett gott djurskydd är av största vikt. Den nya EG-lagstiftningen om djurskydd, djurhälsa, foder och livsmedel innebär i många stycken nya principer och arbetssätt för de olika kontrollmyndigheterna. Myndigheterna ska utarbeta kontrollvägledningar som vilar på de nya gemenskapsprinciperna, utbilda personal vid de lokala kontrollmyndigheterna samt ge stöd och råd till företag, kommuner och länsstyrelser.

EU-arbetet är av särskilt stor betydelse eftersom en stor del av lagstiftningen beslutas inom unionen. Sverige ska fortsätta att vara ett föregångsland, och utskottet har erfarit att regeringen har för avsikt att arbeta för att höja djurskyddsnivån inom EU. I gemenskapens handlingsplan för djurskydd och djurs välbefinnande 2006–2010 överväger kommissionen att inrätta ett europeiskt centrum för djurskydd och djurs välbefinnande. Utskottet förutsätter att regeringen verkar för att få ett eventuellt sådant centrum förlagt till Sverige. Utskottet föreslår att riksdagen godkänner vad utskottet anfört.

Tillsynsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om tillsynsfrågor, bl.a. med hänvisning till vidtagna åtgärder på området.

Motionerna

I motion MJ265 (mp) yrkande 2 krävs en förstärkning av den regionala djurskyddstillsynen. Resurserna till denna har, till skillnad från vad gäller den lokala tillsynen, sedan år 2002 minskat med 44 % (räknat i antalet årsarbetskrafter). En god tillsyn förutsätter att länsstyrelserna prioriterar djurskyddsfrågorna mer. Det kan också finnas anledning att se över utbildning och fortbildning för djurskyddsinspektörerna så att deras kompetens säkerställs.

Enligt motion MJ398 (fp) bör ett nationellt centralt register över de personer som har djurförbud införas. Det har på senare tid förekommit medialt uppmärksammande händelser där personer som har djurförbud har skaffat sig nya djur som har farit illa. Dagens långa handläggningstider för att få ett eventuellt djurförbud till stånd och det faktum att det är svårigheter med informationsutbytet mellan myndigheter visar på behovet av en lagändring.

Utskottets ställningstagande

Enligt vad utskottet inhämtat från Regeringskansliet sker som huvudregel ingen ”öronmärkning” av de medel som tillförs länsstyrelserna. Myndigheterna bestämmer i stor utsträckning själva hur tillgängliga resurser ska användas. Generellt sett har länsstyrelserna för år 2007 tillfört något mindre medel än föregående budgetår. Utskottet finner mot bakgrund härav inte skäl att göra något uttalande avseende hur länsstyrelserna ska prioritera i sin verksamhet och avstyrker motion MJ265 (mp) yrkande 2.

När det gäller kravet i motion MJ398 (fp) på ett register över personer med djurförbud har utskottet erfarit att regeringen i november 2006 beslutat ge Djurskyddsmyndigheten och Jordbruksverket uppdraget att gemensamt utforma ett nytt register (djurskyddskontrollregister). Registret ska utformas så att det kan användas vid kontroll av tvärvillkor i samband med EG-stöd. Enligt uppdraget ska myndigheterna vidare utreda förutsättningarna för att bygga ut registret så att det kan användas som stöd vid djurskyddskontroll enligt djurskyddslagen (1988:534). Registret ska härvid tillföras uppgifter ur djurtransportörsregistret, centrala hundregistret, företagsregistret för rennäringen, slakteriregistret, det nationella vattenbruksregistret och vissa djurförsöksregister. Inom uppdraget bör också utredas om ytterligare register, såsom länsstyrelsernas register över offentliga förevisningar och vilthägn, bör ingå. Myndigheterna ska även utreda förutsättningarna för att till registret överföra uppgifter om övriga kontrollobjekt hos lokala och regionala kontrollmyndigheter samt uppgifter om kontroller. Myndigheterna ska också lämna förslag till hur uppgifter om djurförbud enligt djurskyddslagen ska kunna göras tillgängliga för kontrollmyndigheterna på ett kostnadseffektivt sätt samt upprätta förslag till författningsre-

glering. Uppdraget ska i dessa delar redovisas senast den 31 maj 2007. Utskottet bedömer att syftet med den aktuella motionen får anses tillgodosett genom det redovisade regeringsuppdraget, varför den avstyrks.

Vissa internationella djurskyddsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om importförbud för hund- och kattsinn, hantering av avskilda krabblor, export av dräk- tige kvigor till tredjeland, svenska djurskyddskrav för importerade djurprodukter samt om djurskyddsarbetet inom FN och EU. Därvid hänvisas främst till pågående arbete på internationell nivå och till gällande regelverk.

Jämför reservationerna 2 (s, v), 3 (mp), 4 (s, v, mp) och 5 (v, mp).

Motionerna

Sverige bör enligt motionerna MJ219 (s) och MJ263 (mp) yrkande 1 införa ett förbud mot import av hund- och kattsinn. I motion MJ263 (mp) yrkande 2 krävs även att Sverige ska driva frågan om ett importförbud inom hela EU. Ett sådant förbud motiveras av att uppfödningen av hundar och katter i vissa länder håller en låg nivå från djurskyddssynpunkt.

Enligt motion MJ226 (s) yrkande 1 bör ett förbud mot fångst och hantering av avskilda krabblor införas. Ett förbud mot införsel av krabblor till Sverige bör även införas (yrkande 2). Huvudregeln inom den gemensamma fiskepolitiken är att endast hela krabbor får saluföras. Trots detta förekommer fiske syftande till att fånga krabban, avskilja klorna och sedan förpassa krabban tillbaka till havet igen. Detta leder till att krabban svälter ihjäl. Ett förbud krävs för att komma till rätta med denna avart i fisket.

I motion MJ280 (m) yrkande 2 begärs att ett förbud mot export av dräk- tige kvigor till tredjeland införas. Denna export har uppmärksammats av allmänheten och leder till upprörda reaktioner då kvigor hamnar i länder där de sannolikt slaktas utan bedövning.

Enligt motion MJ265 (mp) yrkande 6 förväntas FN-organet Ecosoc behandla en deklaration om djurskydd i juli 2007. Denna möjlighet bör utnyttjas av regeringen för att så långt som möjligt stärka djurens ställning. Regeringen bör även inom EU-samarbetet verka för detta syfte, bl.a. genom att avskaffa bidragen för export av levande djur.

Samma djurskyddskrav som för djur och animaliska produkter som produceras i Sverige bör enligt motion MJ265 (mp) yrkande 7 gälla för import. Som ett första steg bör en märkning för produkter som uppfyller en djurskyddsstandard som minst motsvarar den svenska införas. Kontrollen av importerade produkter bör också skärpas.

Utskottets ställningstagande

När det gäller förbud mot import av hund- och kattsinn har kommissionen lämnat förslag till en förordning (COM [2006] 684) om att förbjuda utsläppande på marknaden samt import till och export från gemenskapen av päls från katt och hund och varor som innehåller sådan päls. Förordningen bereds för närvarande i gemenskapen och utskottet har erfarit att Sverige ser positivt på förslaget. Då syftet med motionerna får anses till stor del tillgodosett finner utskottet inget skäl att föreslå något riksdagsuttalande med anledning av motionerna MJ219 (s) samt MJ263 (mp) yrkandena 1 och 2.

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden rörande hantering av krabblor (se bet. 2005/06:MJU27 s. 67 f.). Då redovisades det gemenskapsrättsliga regelverket beträffande att landa och behålla ombord krabblor. Reglerna innebär att högst 1 % av den totala fångsten av krabblor vid fiske med burar eller tinor får bestå av avskilda krabblor. Vid fiske med andra redskap får högst 75 kg avskilda krabblor behållas ombord och landas. När det gäller saluföring är huvudregeln att krabblor inte får saluföras utan att detta endast får ske med hela krabbor. Undantag görs för hela krabbor som är romhonor eller har mjukt skal. Detta tillämpas emellertid inte på små produktkvantiteter som av kustfiskaren avsätts direkt till detaljhandlare eller konsumenter. I dessa fall får alltså krabblor säljas, men givetvis gäller bestämmelserna om tillåtna landningsmängder. Vidare reglerar bestämmelserna saluföring i första led och hindrar alltså inte att en förstahandsmottagare köper hela krabbor för att sedan, i andra led, sälja endast krabblor. Utskottet delade motionärens uppfattning om denna hantering men var inte berett att förorda något införselförbud. Det saknas skäl att nu göra annan bedömning. Utskottet avstyrker därför motion MJ226 (s) yrkandena 1 och 2.

När det sedan gäller det mer övergripande djurskyddsarbetet på internationell nivå kan bl.a. följande nämnas. Från Regeringskansliet har inhämtats att frågan om en deklARATION om djurskydd inom FN-systemet togs upp för första gången vid en konferens i Manila 2003. En arbetsgrupp tillsattes. Ett utkast till deklARATION presenterades vid jordbruks- och fiskerådets i juni 2006, då det också uppgavs att deklARATIONEN kommer att antas vid en konferens i New York sommaren 2007. Sverige är positivt inställt till arbetet med deklARATIONEN. Vidare kan beträffande EU-arbetet tilläggas att nyligen har en handlingsplan för djurskydd antagits inom gemenskapen. Av Regeringskansliets fakta-PM (2005/06:FPM65) om handlingsplanen framgår följande. Handlingsplanen för djurskydd och djurs välbefinnande har bl.a. tillkommit för att EU-kommissionen vill ge en tydlig beskrivning av vilka initiativ som planeras på djurskyddsområdet för de kommande åren. Kommissionens mål med handlingsplanen är bl.a. att ha fortsatt höga krav på djurhållning inom EU och internationellt samt att förbättra samordningen av befintliga resurser. För att uppnå de uppsatta målen har kommissionen fastställt fem insatsområden. Dessa beskrivs närmare i arbetsdoku-

mentet, där kommissionen bl.a. framhåller behovet av att uppdatera befintliga miniminormer för djurskydd och att främja framtida forskning till stöd för politiken om djurens välbefinnande. Kommissionen har också för avsikt att införa standardiserade indikatorer för djurs välbefinnande och att försäkra sig om allmänt förbättrade kunskaper om djurs välbefinnande. Det femte och sista insatsområdet innebär att kommissionen kommer att fortsätta sitt arbete med internationella initiativ för att bl.a. skapa större samsyn kring frågor som gäller djurs välbefinnande. Enligt den svenska positionen är det positivt att kommissionen tagit fram en handlingsplan för djurskydd och djurs välbefinnande och att den omfattar såväl behovet av forskning om djurs välbefinnande som användandet av försöksdjur. Sverige anser i likhet med kommissionen att det är viktigt att gemenskapen håller en fortsatt hög profil i dessa frågor såväl inom EU som internationellt. Sverige ser positivt på att handlingsplanen innehåller en tidsplan för kommande åtgärder på djurskyddsområdet men beklagar att kommissionens rapport avseende djurtransporter inte är en av dessa planerade åtgärder.

Vad beträffar den mer specifika frågan som berörts i aktuella motioner om exportbidrag för djur har från Regeringskansliet inhämtats att de finns kvar för avelsdjur. Den svenska inställningen är att bidragen bör tas bort. Även för slaktdjur finns bidragen i och för sig formellt sett kvar, men det finns inga budgetmedel anslagna för dem. Vad sedan beträffar frågan om djurskyddskrav för importerade produkter framgår av budgetpropositionen för år 2007 utgiftsområde 23, s. 42 att OIE (World Organisation for Animal Health) i maj 2005 för första gången antog internationella rekommendationer rörande djurskydd. Detta kan på lång sikt innebära att det inom ramen för WTO:s regelverk kan bli tillåtet att ställa krav på regler för djurhållning vid internationell handel med djur och produkter av djur.

Av det anförda framgår att det pågår arbete med att stärka djurskyddet inom FN-systemet, WTO och EU. På grund härav samt med hänsyn till det i övrigt anförda får syftet med motionerna MJ280 (m) yrkande 2 och MJ265 (mp) yrkandena 6 och 7 anses i någon mån tillgodosett. Utskottet är därutöver inte berett att föreslå något riksdagsuttalande med anledning av motionerna.

Användning av djur på cirkus m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker motioner om djurskyddsregler för cirkusar och djurparker samt om möjligheten att ta ut tillsynsavgifter av cirkusar. Ställningstagandet motiveras huvudsakligen av gällande regelverk.

Jämför reservationerna 6 (s, v, mp) och 7 (v, mp).

Motionerna

I ett antal motioner framförs krav om att begränsa användningen av djur på cirkus och införa mer långtgående regleringar av verksamheten ur djurskyddshänseende. I motion MJ265 (mp) yrkande 36 krävs ett totalt förbud mot utnyttjande av djur på cirkus medan det i motion MJ320 (fp) yrkande 1 krävs ett förbud mot användning av vilda och exotiska djur. Därutöver krävs i motion MJ320 yrkande 2 strängare djurskyddsregler vad avser användningen av övriga domesticerade djur inom cirkusbranschen. Motionärerna anför som skäl för yrkandena att djur på cirkusar har mycket begränsade möjligheter till naturligt beteende, vilket är svårt att acceptera framför allt beträffande vilda djur. Därutöver kan verksamheten inte anses uppfylla det krav som uppställs i djurskyddslagen om att djur ska skyddas mot onödigt lidande.

Enligt motion MJ265 (mp) yrkande 38 är djurskyddet i djurparker inte tillfredsställande, även om djurens utrymmen successivt har förbättrats. Att vilda djur hålls i hägn kan ibland vara berättigat, t.ex. då en avelsbas behövs för hotade arter. Inga dispenser bör beviljas för hägn som inte uppfyller gällande krav. Liknande synpunkter framförs i motion MJ322 (fp). Enligt motionen måste djurskyddsreglerna för djurparker bli strängare, exempelvis avseende djurens möjligheter till ett arttypiskt beteende, och traditionella djurparker bör på sikt fasas ut. Det kan vara acceptabelt att djur hålls i djurparker för bl.a. forskningsändamål, men inte enbart i syfte att underhålla människor.

I motion MJ265 (mp) yrkande 37 påtalas att de kommunala tillsynsmyndigheterna inte har rätt att ta någon avgift för tillsyn av cirkusar. Då det är viktigt med en god tillsyn bör detta undantag avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Djurskyddsmyndigheten har utfärdat föreskrifter för djurhållningen vid djurparker m.m. (DFS 2004:19). Vid tidigare riksdagsbehandling av djurskyddsfrågor hänförliga till cirkusar har utskottet redovisat regleringen på området (se t.ex. bet. 2005/06:MJU 18 s. 36). Djurskyddsmyndighetens föreskrifter innehåller bestämmelser om att alla cirkusar ska inspekteras av länsstyrelsen innan de inleder sin säsong. Länsveterinären ska då kontrollera djuren, stallutrymmena och transportfordonen. De djur som medföljer cirkusen och visas för allmänheten måste delta i föreställningen. Inget godkännande behövs från Djurskyddsmyndigheten förutom för arter som har tagits upp i bilaga A till EU:s Citesförordning. Apor, rovdjur med undantag för tamhundar och tamkatter, säldjur med undantag för sjölejon, noshörningar, flodhästar, hjortdjur med undantag för renar, giraffer, kängurur, rovfåglar, strutsfåglar och krokodildjur får inte visas offentligt vid cirkus, varieté eller liknande företag enligt 35 § djurskyddsförordningen (1988:539).

Utskottet har från Djurskyddsmyndigheten inhämtat att myndigheten har tagit fram förslag till nya djurskyddsregler för hållande och skötsel av cirkusdjur. Tidigare har ett detaljerat regelverk i stort sett saknats. Förslaget syftar också till att uppnå enhetlighet i tillämpningen gentemot cirkusarna. Förslaget har remissbehandlats och kommer under våren att skickas på s.k. teknisk runda i EU. Därefter kan, beroende på vilka synpunkter som inkommer, förhoppningsvis beslut fattas till sommaren för ikraftträdande i höst. Utskottet konstaterar sammanfattningsvis att det finns en reglering rörande djurskydd av cirkusdjur och att det pågår arbete med att ta fram nya regler på området.

För att visa djur i djurparker och liknande anläggningar krävs att anläggningarna är godkända av länsstyrelsen innan de tas i bruk. Med djurparker och liknande anläggning avses tropikhus, friluftsmuseer, parklekar, 4 H-gårdar m.m. Även djur som används som ”dragplåster” i affärer och restauranger etc. omfattas. Däremot inbegrips inte anläggningar med enbart ryggradslösa djur. Kommunerna har det lokala tillsynsansvaret över all djurhållning som ingår i begreppet offentlig förevisning av djur. Därutöver kan nämnas att, med anledning av den nya EG-lagstiftningen om djurskydd, djurhälsa, foder och livsmedel, kontrollmyndigheterna ska utarbeta kontrollvägledningar som vilar på de nya gemenskapsprinciperna, utbilda personal vid de lokala kontrollmyndigheterna samt ge stöd till företag, kommuner och länsstyrelser (se budgetpropositionen för år 2007 utgiftsområde 23, s. 44).

Såsom har nämnts ovan har riksdagen på djurskyddsområdet i stor utsträckning delegerat normgivningsmakten till regeringen, med möjlighet till vidare delegering till expertmyndigheten, som besitter sakkunskap på området. Utskottet bedömer mot bakgrund härav samt med hänsyn till det ovan anförda att riksdagen inte bör göra något uttalande med anledning av motionerna MJ265 (mp) yrkandena 36 och 38, MJ320 (fp) yrkandena 1 och 2 samt MJ322 (fp).

När det gäller möjligheten att ta ut tillsynsavgifter av cirkusar hade Djurskyddsmyndigheten tidigare ett uppdrag att utreda frågan. Detta uppdrag drogs tillbaka i regleringsbrevet för år 2007, bl.a. med hänsyn till den nära förestående överflyttningen av myndighetens verksamhet till Jordbruksverket. Frågan har därför skjutits på framtiden. Utskottet utgår ifrån att regeringen kommer att ägna frågan om finansiering av cirkustillsynen erforderlig uppmärksamhet och föreslår inte något riksdagsuttalande med anledning av motion MJ265 (mp) yrkande 37.

Kastrering av smågrisar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår, främst med hänvisning till pågående arbete, motioner som rör kastrering av smågrisar.

Jämför reservation 8 (v, mp).

Motionerna

I motion MJ265 (mp) yrkande 9 och MJ323 (fp) krävs ett förbud mot kastrering av smågrisar utan bedövning. Ingreppet orsakar smärta för grisens och medför risk för infektioner samt bråck. Bedövning före ingreppet är etablerad teknik exempelvis i Norge.

Enligt motion MJ283 behövs en handlingsplan för att göra kastrering av smågrisar onödig, t.ex. inom fem år. Djurskyddsmyndigheten publicerade år 2006 en rapport om ämnet, där det bl.a. anfördes att det inte finns någon klar handlingsväg för hur ingreppet ska göras överflödigt. Två huvudalternativ angavs dock för att söka lösa problemen. Dessa var könssortering av sperma och tidig immunokastrering. Vidare föreslogs också att möjligheten till bedövning under ingreppet borde finnas, tills problemet slutligt lösts.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid tidigare utskottsbehandling redovisat bakgrunden till att smågrisar kastreras (bet. 2005/06:MJU18 s. 21 f.). Sedan lång tid tillbaka kastreras en majoritet av de galtgrisar som föds i Sverige, liksom i övriga Europa, utan bedövning när de är mycket unga. Anledningen till att grisarna kastreras är den s.k. galtlukt som kött från vissa intakta galtar avger, framför allt då köttet värms upp. Lukten upplevs som mycket obehaglig av många konsumenter och påverkar därför marknaden negativt. Enligt 25 § djurskyddsförordningen måste grisarna vid kastreringen vara yngre än sju dagar (äldre djur får kastreras av veterinär efter bedövning).

Utskottet har erfarit att Djurskyddsmyndigheten i regleringsbrevet för 2007 har uppdraget att medverka till att utveckla teknik och system inom svinproduktionen i syfte att göra kastrering av smågrisar utan föregående bedövning överflödigt. I arbetet ska särskilt systemet i Norge utvärderas utifrån både djurskyddsmässiga och ekonomiska aspekter. Uppdraget ska redovisas senast den 1 november 2007. Utskottet konstaterar att frågan är uppmärksammas. Det pågående arbetet går i linje med motionärernas önskemål. Syftet med motionerna är därför till viss del tillgodosett och utskottet anser att riksdagen i övrigt inte bör göra något uttalande med anledning av motionerna.

Pälsdjur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om importförbud för päls från djur fångade med vissa metoder, förbud mot vissa fångstmetoder och om märkning av pälsprodukter. Riksdagen hänvisar huvudsakligen till gällande regelverk och pågående arbete.

Jämför reservationerna 9 (v) och 10 (s, v, mp).

Motionerna

I motion MJ326 (fp) yrkande 2 krävs att Sverige verkar för ett importförbud avseende päls från djur fångade i bensax, snara eller kroppsfalla. Det krävs också att Sverige i internationella sammanhang verkar för att dessa fångstmetoder ska förbjudas (yrkande 3). Som skäl för yrkandena anförs att det varje år dödas uppemot fem miljoner djur med dessa metoder, och metoderna medför ett stort lidande för djuren. EU har försökt att stoppa importen men USA protesterar.

I motion MJ355 (fp) yrkande 2 begärs att möjligheterna till importrestriktioner vad gäller pälsar från djur uppfödda och dödade genom metoder som är förbjudna av djurskyddsskäl i såväl Sverige som EU ska utredas. I 1987 års proposition till en ny djurskyddslag nämndes att Sverige i WTO-förhandlingar skulle driva krav på möjligheterna att införa sådana importrestriktioner. Mycket lite har dock hänt under den tid som lagen varit i kraft.

Enligt motion MJ263 (mp) yrkande 3 bör ett märkningssystem för alla skinnprodukter som säljs införas, där både djurart och djurens ursprungsland finns med. Det är enligt motionärerna viktigt ur konsumentperspektiv att det finns en märkning på produkter. Det finns ingen skyldighet att ange på en produkt vilken typ av skinn som använts vid tillverkningen. Det är uppenbart att vissa producenter inte anger detta eftersom det inte skulle gå att sälja en produkt som exempelvis är tillverkad av hundskinn, om detta framgick. Även i motion MJ355 (fp) efterlyses ett obligatoriskt märkningssystem av importpälsar, vad gäller djurslag och uppfödning. Detta för att konsumenterna ska ges möjlighet att välja bort oetiskt producerade produkter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast behandlat frågan om importförbud av aktuellt slag i betänkande 2005/06:MJU18 (s. 20 f.). Utskottet anförde då, med hänvisning till ett svar på skriftlig fråga som jordbruksministern lämnat i riksdagen, att Sverige inte kan hindra att produkter av päls importeras till Sverige, även om de producerats på ett sätt som strider mot principerna för den svenska djurskyddslagstiftningen. Det vore emellertid orimligt om

detta förhållande skulle leda till att Sverige sänkte sina ambitioner på djurskyddsområdet. Tvärtom bör Sverige visa vägen, såväl inom EU som globalt, mot ett bättre djurskydd. Detta är också vägledande för Sveriges hållning när djurskyddsfrågor diskuteras inom EU och i andra internationella forum.

När det gäller förbud mot vissa fångstmetoder har utskottet tidigare uttalat (se t.ex. bet. 2004/05:MJU7) att fångstmetoder som innebär ett stort lidande för djuret inte ska vara tillåtna. Våren 2004 hänvisade utskottet till ett avtal om humana fångstmetoder som har förhandlats fram mellan EU, USA, Kanada och Ryssland som bl.a. stadgar att fångstmetoderna ska vara testade och innebära att djuret omedelbart dör eller att djuret inte erhåller oacceptabla skador vid fångsten. Hittills har EU och Kanada ingått avtalet. Inom EU pågår därför för närvarande arbete med ett implementeringsdirektiv för fällfångst (KOM[97] 251). Enligt vad utskottet nu inhämtat från Regeringskansliet pågår fortfarande arbetet med det nämnda direktivet. Kommissionen försökte lägga fram ett förslag, men detta fick kritik från medlemsstaterna. Utskottet förutsätter, liksom vid tidigare behandlingar av liknande motioner, att regeringen även i det fortsatta arbetet verkar för att samtliga parter ansluter sig till avtalet om humana fångstmetoder och för att handel med skinn från djur som fångats i fällor som innebär lidande för djuret inte ska förekomma. Då ett riksdagsuttalande i frågan inte framstår behövt avstyrker utskottet motionerna MJ326 (fp) yrkandena 2 och 3 samt MJ355 (fp) yrkande 2.

Utskottet tog i betänkande 2006/07:MJU3 ställning till skärpta djurskyddskrav för minkuppfödning. Utskottet anser att minknäringen har en framtid också i Sverige då den står sig väl i den internationella konkurrensen, inte minst genom hög pälskvalitet som i sin tur är en följd av en god djurhållning. Därvid uttalades generellt att utgångspunkten alltid måste vara att djur ska behandlas väl och skyddas från onödigt lidande samt att fortsatt forskning och utveckling ska ske i syfte att förbättra djurskyddet. Sverige har en ambitiös lagstiftning om djurskydd, och detta är något vi ska värna om och därtill ständigt utvärdera genom bl.a. tillsyn och forskning och utveckla genom lagstiftning. Utskottet anser vidare att, även om djurskyddet bör utvecklas vidare, är det viktigt att detta sker på grundval av forskning. Vi anser vidare att forskning och utveckling inom djurskyddsområdet i högre grad bör kunna ske bilateralt och inom EU. På detta sätt kan djurskyddet förbättras inom fler länder.

Motioner rörande märkning av pälsprodukter har tidigare behandlats av riksdagen (se t.ex. bet. 2005/06:LU20). I januari 2003 gav regeringen Kommerskollegium och Jordbruksverket i uppdrag att utreda hur ett förbud mot införsel, produktion och saluförande av päls- och skinnprodukter från hund och katt kan utformas. Våren 2004 avstyrkte dåvarande lagutskottet – med hänvisning till då pågående beredning av Jordbruksverkets och Kommerskollegiets avlämnade rapport – ett motionsyrkande med samma inriktning som de nu aktuella (se bet. 2003/04:LU8). Riksdagen följde förslaget.

Våren 2005 avstyrkte lagutskottet ånyo samma motionsyrkanden. Enligt vad utskottet då erfarit var Kommerskollegiets och Jordbruksverkets rapport alltjämt föremål för beredning inom Regeringskansliet. Utskottet fann att resultatet av den pågående beredningen borde avvaktas (se bet. 2004/05:LU8). Enligt vad utskottet nu har erfarit resulterade beredningen i ett nytt uppdrag till Jordbruksverket angående förutsättningarna för en frivillig märkning. Verket lämnade en rapport i frågan till regeringen i november 2005. Rapporten bereds inom Regeringskansliet.

Utskottet anförde i betänkande 2005/06:MJU18 s. 11 f. sammanfattningsvis att det inte har varit möjligt att få fram ett frivilligt märkningssystem, men att det finns vissa branschöverenskommelser, bl.a. för pälshandlarna i EU. Jordbruksverket bedömer att syftet med ett märkningssystem bör kunna uppfyllas genom branschöverenskommelser kombinerat med avsiktsförklaringar från branschen. Utskottet ser positivt på arbetet med att få ett märkningssystem för pälsprodukter till stånd, men finner inte skäl att föreslå vidare åtgärder med anledning av motionerna MJ263 (mp) yrkande 3 och MJ355 (fp) yrkande 1.

Uppfödning av slaktkycklingar m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår, med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk, motioner om uppfödning och transporter av slaktkycklingar samt om uppfödning av höns.

Jämför reservation 11 (v, mp).

Motionerna

Enligt motion MJ265 (mp) yrkande 14 bör en översyn göras av slaktkycklingshanteringen, inklusive slakttransporter. Den nuvarande aveln är inte acceptabel då kycklingarna växer så ohejdat att kroppen inte hänger med samt då avelsdjuren måste halvsvältas på grund av att deras kroppar är för tunga i förhållande till skelett och leder. Vidare dör årligen ca 150 000 kycklingar i transporter och ytterligare tiotusentals skadas. Kraven på transportererna bör skärpas med en nollvision som grund.

Enligt motion MJ328 (fp) yrkande 1 bör en mindre industriell slakt av fjäderfån utredas. Därutöver bör transportererna och uppfödningen ses över i förhållande till djurskyddslagen (yrkande 2). Enligt 2 § djurskyddslagen ska djur skyddas från onödigt lidande och enligt 13 § djurskyddslagen ska djur skonas från onödigt obehag och lidande när de förs till slakt, vilket dagens hantering inte lever upp till. Därutöver ska enligt 4 § djurskyddslagen djur kunna leva ut ett arttypiskt beteende. Dagens hantering av fjäder-

fån lever inte upp till dessa krav och stadgandena bör därför ändras så att de omfattar såväl transport som uppfödning av slaktkycklingar (yrkande 3, såsom utskottet uppfattat yrkandet, och yrkande 4).

I motion MJ265 (mp) yrkande 15 krävs ett förbud mot modifierade hönsburar. Forskning har visat att hönorna inte använder sittpinnen, sandbadet och värpredet i den utsträckning man kunde förvänta. Värppinnen sitter för lågt. Det biologiska skälet för hönan att använda en sådan är att komma utom räckhåll för rovdjur på marken. Sandbadandet sker ofta i flock och sandbaden i burarna är för litet. I flocken konkurreras om de bästa redena men i burarna finns bara ett rede. De modifierade burarna fungerar därför inte för att uppfylla hönsens basala behov. Inga ytterligare dispenser får ges.

Enligt motion MJ265 (mp) yrkande 16 bör en översyn av reglerna för frigående höns ses över. Enligt reglerna är det i dag mellan sju och nio höns per kvadratmeter. Målet måste vara att hönsen inte hålls i större grupper än att de mår bra och att de ska få möjlighet att vistas utomhus.

I motion MJ321 (fp) krävs att burhållning av hönor för äggproduktion ska förbjudas. Målet var att hönsen skulle vara ute från burarna år 1999. Trots att myndigheterna under år 2004 arbetat intensivt med att få ut hönsen ur de förbjudna burarna var de flesta dock kvar. Nästan nio procent av de svenska hönsen levde dessutom i burar som inte var modifierade. Äggproducenterna bryter mot förbudet mot burar. Hönsen i burar får aldrig se dagsljus, stressas i burarna samt drabbas av skador och sjukdomar till följd av miljön. Burhållning av hönor bör förbjudas.

Utskottets ställningstagande

Vid tidigare behandling av motioner rörande slakt att fjäderfån har utskottet uttalat bl.a. följande (bet. 2005/06:MJU18 s. 24 f.). Djurskyddsmyndigheten redovisar i rapporten Djurskydd vid svenska fjäderfäslakterier (dnr 2005-2031) resultatet av en översyn av svenska fjäderfäslakterier och tillsynen över dessa. Det framgår av rapporten att i samband med de förfrågningar som skickats ut har framkommit att det finns kommuner som under åren 2004 och 2005 inte utfört någon tillsyn på vissa fjäderfäslakterier, vilket Djurskyddsmyndigheten anser är oacceptabelt. Därefter har Djurskyddsmyndigheten den 14 februari 2006 upprättat en handlingsplan för uppföljning av resultaten från rapporten Djurskydd vid svenska fjäderfäslakterier (2006:2) som ledning för myndighetens fortsatta arbete. Det övergripande målet med handlingsplanen är att säkerställa ett gott djurskydd. Detta ska uppnås genom en förbättrad djurskyddskontroll vid landets fjäderfäslakterier så att bedövning och avlivning vid slakterierna utförs enligt gällande djurskyddslagstiftning. Djurskyddsmyndighetens föreskrifter om hanteringen av vissa djurarter vid slakt eller annan avlivning är för närvarande under revidering. Detta, tillsammans med en effektivare kontroll vid slakterierna, torde minska riskerna för att djurskyddsproblem uppstår vid slakt och avlivning av fjäderfä.

Djurskyddsmyndigheten har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om djurhållning inom lantbruket m.m. (DFS 2004:17). Dessa reglerar bl.a. högsta tillåtna beläggningsgrad för slaktkyckling, vilken är 20 kg/kvadratmeter. Djurhållare som är medlemmar i av myndigheten godkänt kontrollprogram får dock belägga sina stallar enligt detta program. Det innebär att den som är medlem i programmet, vilket 98 % av all kycklinguppfödning är, får tillämpa en beläggning på mellan 25 och 36 kg/kvadratmeter, beroende på resultatet vid klassificeringen av besättningen. Klassificeringen grundar sig enligt uppgift från Djurskyddsmyndigheten på teknik, t.ex. utrustningens typ och kvalitet, kycklinghusets konstruktion, ventilationskapacitet, reservelverk etc. och djurens skötsel, t.ex. hur djurägaren sköter tillsynen, hanteringen av sjuka djur, journalföring, förekomst av skador som bedöms i samband med slakt, smittskydd m.m. Kontrollprogrammet bedömer alltså både uppfödarens förutsättningar för att skapa en bra djurhållning (teknik och underhåll) och hur han eller hon verkligen klarar av att sköta sina djur i praktiken. Härutöver finns bestämmelser om fothälsa och ventilation. Fothälsan hos kycklingarna bedöms på slakteriet och den uppfödare som vill ha mer än 30 kg/kvadratmeter måste visa att hans kycklingar klarar vissa gränsvärden för andel kycklingar med hudförändringar på trampdynorna (vilket är relaterat till ströbäddskvaliteten). Det är en och samma person som gör denna bedömning av samtliga anslutna kyckling- och kalkonbesättningar i Sverige. Bedömning görs normalt årligen. Kommunens djurskyddsinspektör ska alltid ha möjlighet att vara med vid bedömningen. Beläggningsgraden anpassas efter hur väl kontrollprogrammet uppfylls. Utskottet har inhämtat att Djurskyddsmyndigheten har tagit fram förslag till nya djurskyddsföreskrifter för lantbrukets djur. Förslaget kommer att beredas under våren. Vidare har kommissionen lagt fram förslag om ett direktiv (KOM/2005/221) om minimiregler för skydd av slaktkycklingar. Exempelvis frågan om beläggningsgrad berörs i förslaget. Enligt vad utskottet erfarit avser det tyska ordförandeskapet att söka slutföra förhandlingarna om direktivet. Utskottet, som anmärker att hållning och transport av slaktkycklingar omfattas av djurskyddslagen, konstaterar sammanfattningsvis att det finns ett nationellt regelverk som syftar till att skydda slaktkycklingarna från onödigt lidande, och det pågår arbete inom EU med att förbättra djurskyddet. Utskottet är inte berett att föreslå något riksdagsuttalande med anledning av motionerna MJ265 (mp) yrkande 14 samt MJ328 (fp) yrkandena 1–4, i den mån motionerna inte är tillgodosedda.

När det gäller höns för äggproduktion gäller enligt 9 § djurskyddsförordningen att sådana inte får hållas i andra inhysningssystem än sådana som uppfyller hönsens behov av rede, sittpinne och sandbad (t.ex. s.k. inredda burar). Förbudet saknar undantag. Vidare framgår bl.a. följande enligt Djurskyddsmyndighetens föreskrifter om djurhållning inom lantbruket (DFS 2004:17). Höns för äggproduktion ska ha en sammanhängande mörkerperiod på minst åtta timmar per dygn. Endast hönsraser som har en medelvikt under 2,4 kg får hållas i burar och de får hållas i burar i högst två år.

Även för höns, i likhet med slaktkycklingar, tillåts en högre beläggning om djurhållaren är ansluten till ett av Djurskyddsmyndigheten godkänt kontrollprogram. Det finns även regler för hur förvaringsutrymmena ska vara utformade för att undvika nedsmutsning av spillning eller foderspill samt att dränerande golv ska vara utformade så att de ger stöd åt de främre klorna på varje fot. Det finns även detaljerade regler för hur burar och utrymmen för frigående höns ska vara utformade. Djurskyddsmyndigheten har, enligt vad som nämnts ovan, tagit fram förslag till nya föreskrifter om djurhållning inom lantbruket. Förslagen bereds för närvarande. Av budgetpropositionen för 2007 utgiftsområde 23, s. 42, framgår att av de 6 miljoner höns som finns i Sverige hölls 38 500 st. i olagliga burar utan rede, sittpinne och sandbad. Detta är en kraftig minskning sedan juni 2005 då antalet var 392 000 st. i sådana burar. Djurskyddsmyndigheten beräknade att de olagliga burarna skulle vara borta till årsskiftet 2006/07. Enligt vad utskottet inhämtat nåddes inte detta mål, utan det är fortfarande ca 40 000 höns som hålls i oinredda burar. Det rör sig om ett fåtal djurhållare som ännu inte ställt om sin verksamhet, och arbetet med att nå målet fortsätter, bl.a. pågår domstolsprocesser. Av det anförda framgår att Sverige kommit långt med att genomföra förbudet mot att hålla höns i burar som inte är modifierade. Utskottet förutsätter att arbetet med att tillse att samtliga höns hålls i lagliga inhysningssystem fortsätter. Något riksdagsuttalande med anledning av motionerna MJ265 (mp) yrkandena 15 och 16 samt MJ321 (fp) framstår inte som behövligt.

Hundar och katter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner som rör ägares ansvar och tillsyn över sällskapsdjur, främst katter, åtgärder mot s.k. kamphundar och åtgärder mot smuggling av hundar. Riksdagen hänvisar huvudsakligen till gällande regelverk, vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Jämför reservationerna 12 (s, v, mp), 13 (v) och 14 (s, v).

Motionerna

I motion MJ265 (mp) yrkande 41 efterlyses vissa åtgärder för att komma till rätta med problemen med hemlösa katter. Ett exempel är att kastrera katter i stället för att avliva dem (den s.k. TNR-metoden), vilket har visat sig verkningsfullt i vissa länder. Därutöver behövs också åtgärder för att höja kattens status eftersom problemet med hemlösa katter ofta beror på att en ägare har brustit i sitt tillsynsansvar. Exempel på sådana åtgärder är ID-märkning samt ett statligt katt- och ägarregister. En utredning för att genomlysna och förbättra katternas situation bör också tillsättas.

Även i motion MJ269 (m) påtalas behovet att höja kattens status i samhället med hänsyn till problemen med hemlösa katter. Andra saker som bör genomlysas är hur hemlösa katter bäst ska tas om hand och lämpligheten i att upphittade katter betraktas som hittegoods. En obligatorisk ID-märkning samt registrering av katter gör att ansvar kan utkrävas av ägaren.

Enligt motion MJ329 (fp) yrkande 1 bör kattägare vara skyldiga att registrera och märka djuren. Så länge katterna inte har något ekonomiskt värde kommer antalet hemlösa katter att öka och ställa till problem i bostadsområden. Vidare bör det ställas samma krav på kattägare som på hundägare när det gäller ansvar och tillsyn (yrkande 2). Den skillnad som i dag görs mellan katter och hundar beror på bestämmelsen i djurskyddslagen att djur ska ges möjlighet att bete sig naturligt. Det kan för en katt inte anses naturligt att hela tiden hållas inomhus. Det är dags att ändra på synsättet att katter ska få springa fritt och föröka sig samt riskera att fara illa och orsaka olägenheter för andra. Därutöver ska det betraktas som brott och i vissa fall djurplågeri att överge en katt eller annat djur (yrkande 3).

I motion MJ357 (fp) yrkande 1 krävs ett ökat ägaransvar med möjlighet till sanktioner mot djurägare som missköter sig. En allmän översyn bör göras av tillsynslagen vad gäller sällskapsdjur (yrkande 2). Enligt motionen är sommarkatter och andra övergivna djur resultatet av djurens låga status i samhället, kombinerat med bristande sanktionsmöjligheter mot ägare som missköter sig. Reglerna över tillsyn bör därför ses över och ett ökat ägaransvar med möjlighet till sanktioner bör införas. Ytterligare bör en åldersgräns för inköp av sällskapsdjur utredas (yrkande 3). Detta då ansvar inte kan utkrävas av ett yngre barn ensamt.

I motion MJ300 (s) krävs åtgärder mot s.k. kamphundar. Dessas popularitet har ökat, framför allt i förorter och städer. Det förekommer oroande uppgifter att ägarna tränar sina hundar och använder dessa som vapen. Det nuvarande regelverket beträffande aggressiva hundar är otillräckligt och svårtillämpat. Polisen måste få möjlighet att beslagta hundar i de fall där ägarna använder dessa till att skrämra eller hota andra.

Enligt motion MJ284 (m) krävs insatser för att stoppa insmugglingen av hundar. Smugglingen är helt oacceptabel, inte minst från djurskyddssynpunkt, och från Tullmyndighetens sida har rapporterats att den ökar. För närvarande pågår ett samarbetsprojekt mellan tullen och Jordbruksverket för att komma till rätta med problemet. Sveriges Veterinärförbund har också agerat förtjänstfullt genom informationsinsatser riktade till presumtiva valpköpare. Det krävs dock ytterligare insatser, både på nationell nivå och inom EU.

Utskottets ställningstagande

När det gäller tillsyn över katter ska enligt lagen (1943:459) om tillsyn över hundar och katter hållas under tillsyn så att de inte orsakar skador och andra olägenheter. En katt som med skäl får antas vara övergiven eller förvildad får dödas av jakträttsinnehavaren (inom tätbebyggt område krävs tillstånd av polismyndighet). Det kan också nämnas att katter, liksom husdjur i allmänhet, omfattas av djurskyddslagens bestämmelser. Detta innebär att de ska skyddas mot onödigt lidande och sjukdom (2 §) samt att ägaren skall ge dem tillräckligt med vatten, foder och tillsyn (3 §). Enligt uppgift från Djurskyddsmyndigheten dömdes exempelvis nyligen en person, som satt ut sin katt i skogen, för brott mot djurskyddslagen. Även stadgandet i 16 kap. 13 § brottsbalken om djurplågeri omfattar katter. Vid tidigare behandling av motioner i ämnet har utskottet redovisat bl.a. följande arbete på området (bet. 2005/06:MJU18 s. 35). Djurskyddsmyndigheten har redovisat en rapport (dnr 2005-501) med uppdrag att utreda frågor om efterlevnad av lagen (2000:537) om märkning och registrering av hundar m.m. Uppdraget omfattade även att undersöka hur många katter som märks och med vilken metod, att analysera orsakerna till en eventuell låg efterlevnad av märkningskravet för hund samt att lämna förslag till hur efterlevnaden av märkningskravet kan öka. Avseende katter framgår av Djurskyddsmyndighetens rapport att det finns ca 1 200 000 katter i hushåll i Sverige i dag. Undersökningen visar också att omkring 22 % av katterna är märkta. Av dessa är 86 % tångmärkta och 14 % är chipmärkta. Ordninglagen (1993:1617) ger möjlighet för en kommun att meddela föreskrifter för att upprätthålla den allmänna ordningen. Flera kommuner, bl.a. Hjo, Östhammar och Stockholm, har i lokala ordningsföreskrifter krav på att katter ska vara kopplade, ha halsband eller vara ID-märkta på ett sätt som möjliggör kontakt med ägaren. Enligt vad utskottet nu inhämtat från Regeringskansliet har tillsynsfrågorna avseende hundar nyligen utretts (den s.k. Hundansvarsutredningen – SOU 2003:4). Utredningen omfattade inte katter, och det finns i dagsläget inget underlag för lagstiftningsåtgärder i detta avseende. Det pågår beredning av frågorna i Regeringskansliet, men tillsynsfrågorna beträffande katter är mer komplicerade än beträffande hundar. Sammanfattningsvis kan således konstateras att nu gällande regelverk ställer vissa krav på kattägare vad beträffar tillsyn samt att arbete pågår inom Regeringskansliet med frågorna. Utskottet är medvetet om problematiken och kommer också att följa de kommunala initiativ som tagits för utarbetande av föreskrifter på detta område. Något riksdagsuttalande framstår inte som behövligt varför motionerna MJ265 (mp) yrkande 41, MJ269 (m), MJ329 (fp) yrkandena 1–3 samt MJ357 (fp) yrkandena 1–3 inte bör föranleda vidare åtgärd.

När det gäller s.k. kamphundar har jordbruksministern i svar på skriftlig fråga 2006/07:200 uttalat följande. Det finns i dag ett regelverk som ger polisen och tillsynsmyndigheterna möjlighet att på olika sätt ingripa mot hundägare som har en aggressiv hund. I 19 a § djurskyddsförordningen

finns bestämmelser som innebär att det är förbjudet att inneha eller genom avel frambringa hundar som har extremt stor kamplust, blir lätt retade och biter, bara med svårighet kan förmås avbryta ett angrepp och har en benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar. Hundägares ansvar regleras i lagen om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen). I lagen slås det bl.a. fast att hundar ska hållas under sådan tillsyn som behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter. Det är hundägarens ansvar att se till att hunden inte utgör en fara för andra och hundägaren har ett strikt skadeståndsansvar för de skador som hunden orsakar. Avseende organiserat hundslagsmål kan de medverkande dömas för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken och hundarna omhändertas med stöd av djurskyddslagen. Straffet kan bli böter eller fängelse. Om en hundägare medvetet släpper sin hund på en annan hund kan ägaren dömas för skadegörelse enligt 12 kap. i brottsbalken. Enligt lagen om tillsyn över hundar och katter får en hund som visat benägenhet att bita människor eller hemdjur bl.a. omhändertas av polismyndigheten. Den som håller en sådan hund lös kan dömas till böter. Innebörden av begreppet hemdjur är inte alldeles klar. I betänkandet Hund i rätt händer – om hundägares ansvar (SOU 2003:46) har föreslagits en ny reglering som i angivna hänseenden inte är begränsad till att skydda hemdjur. Betänkandet bereds för närvarande inom Jordbruksdepartementet. En proposition planeras till våren 2007. Utskottet finner att syftet med motion MJ300 (s) i viss utsträckning är tillgodosett med vad som anförts och avstyrker motionen i avvaktan på resultatet av det arbete som pågår.

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden om smuggling av hundar, senast i betänkande 2005/06:MJU 18 s. 28 f. Där framkommer bl.a. att smuggling av hundar orsakar risker för djurhälsa, främst genom risken att rävens dvärgbandmask förs in i Sverige. Dvärgbandmasken är en hälsorisk också för människor. För att undvika att dvärgbandmasken förs in krävs avmaskning före införseln med ett receptfritt avmaskningsmedel. Krav på sådan avmaskning ingår i de gällande införselreglerna (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 998/2003 av den 26 maj 2003 om djurhälsovillkor som ska tillämpas vid transporter av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om ändring av rådets direktiv 92/65/EEG.) Förordningen kompletteras av föreskrifter från Statens jordbruksverk (SJVSF 2004:55 om införsel av sällskapsdjur). För att motverka smugglingen har åtgärder vidtagits av olika myndigheter. Tullverket har genom spaning avslöjat vissa fall av organiserad smuggling, vilket lett till lagföring och fällande dom. Detta rör sig ofta om organiserad brottslighet, och de insmugglade valparna kommer ofta från Östeuropa. Jordbruksverket bedriver informationsverksamhet om vikten av att följa gällande införselbestämmelser och har upprättat en arbetsgrupp. Statens veterinärmedicinska anstalt undersöker årligen rävar för att se om dvärgbandmask påträffas. Utskottet har nu inhämtat att Tullverket bedriver ett samarbetsprojekt tillsammans med Jordbruksverket. Den sistnämnda myndigheten finansierar projektet. Jord-

bruksverket besitter mycket information i frågorna genom att verket hantear ansökningar om dispens för att föra in hundar. Vidare rapporterar veterinärerna till Jordbruksverket om de behandlar en hund som har oklart ursprung. Svenska kennelklubben är också inblandad och bistår med upplysningar, genom att hundar registreras hos dem. Projektet innefattar att gå ut till allmänheten med information om riskerna med att föra in hundar på detta sätt samt om hur man ska göra för att undvika att köpa en sjuk hund. Informationen har gått ut genom olika kanaler, bl.a. olika TV-program. Vidare har kontakter förekommit med säljkanaler på Internet, där vissa aktörer visat intresse att medverka. Genom projektet har 120 tips mottagits under 2006. Cirka 25 ärenden har överlämnats till åklagare i olika delar av Sverige, omfattande hantering av en mängd hundar, och detta har resulterat i såväl inledda förundersökningar som fällande domar. Projektet bedöms sammantaget som framgångsrikt och intentionen är att det ska fortsätta under år 2007. Utskottet förutsätter att regeringen ägnar frågan fortsatt uppmärksamhet och vidtar lämpliga åtgärder, men är inte berett att föreslå några åtgärder från riksdagens sida. Med det sagda avstyrks motion MJ284 (m).

Förbud mot sexuellt utnyttjande av djur

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning främst till pågående beredning i Regeringskansliet avslår riksdagen motioner rörande förbud mot sexuellt utnyttjande av djur.

Jämför reservation 15 (s, v, mp).

Motionerna

I motion MJ202 (mp) yrkande 1 krävs ett uttryckligt förbud mot sexuellt utnyttjande av djur. Motsvarande krav framställs också i motion MJ265 (mp) yrkande 40 och MJ281 (m). Till stöd härför anförs att Djurskyddsorganisationer mottar alltfler rapporter om sexuella övergrepp mot djur, och exempelvis Sveriges Veterinärförbund har reagerat. I flera andra europeiska länder finns uttryckliga förbud mot sådana handlingar. Förbudet bör vara straffsanktionerat.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis kan beträffande det i dag gällande regelverket nämnas att enligt 16 kap. 13 § brottsbalken gör den sig skyldig till brottet djurplågeri som otillbörligt utsätter djur för lidande genom misshandel, överansträngning, vanvård eller på annat sätt. Bestämmelsen omfattar handlingar av sexuell natur som i övrigt uppfyller brottsrekvisiten. Enligt vad utskottet

erfarit har Djurskyddsmyndigheten i januari 2007 rapporterat ett regeringsuppdrag (rapporten Sexuellt utnyttjande av djur). I uppdraget ingick att redovisa antalet brottsanmälningar beträffande sexuellt utnyttjande av djur och utvärdera om djurskyddslagstiftningen är tillräcklig i dessa avseenden. I rapporten föreslås att ett särskilt förbud införs i djurskyddslagen mot att människor har sexuellt umgänge med djur eller begår andra sexuella handlingar mot djur. Rapporten bereds för närvarande i Regeringskansliet. Jordbruksministern har i februari 2007 uttalat sig i frågan, i svar på interpellation 2006/07:322. Han anförde då att han starkt tar avstånd från sexuella handlingar mot djur. Det finns ingen samhällelig acceptans för sådant beteende. I majoriteten av de brottsanmälningar som redovisas i Djurskyddsmyndighetens ovan nämnda rapport har djuret blivit utsatt för lidande, exempelvis genom att våld använts. Detta innebär att gärningen är straffbar enligt den i dag gällande lagstiftningen om djurplågeri. Av fallen i rapporten har endast två stycken lett till att åtal väckts. Resterande anmälningar har resulterat i antingen nedlagd förundersökning eller att förundersökning inte har inletts, ofta med motiveringen att spaningsuppdrag saknas. Skälet är ofta att det inte är känt vem som är gärningsman. Om man ska gå vidare med ytterligare lagstiftningsåtgärder krävs noggranna överväganden. Utskottet är, då frågan är uppmärksammas och resultatet av det pågående arbetet bör avvaktas, inte berett att föreslå något riksdagsuttalande. De aktuella motionerna avstyrks därför.

Djurs rätt att vistas utomhus m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om djurs rätt att vistas utomhus samt om kravet på ligghallar och möjligheten till utedrft. Till stöd för ställningstagandet hänvisas huvudsakligen till pågående arbete samt till tidigare ställningstaganden.

Jämför reservationerna 16 (s) och 17 (v, mp).

Motionerna

Grisar bör enligt motion MJ265 (mp) yrkande 8 få en lagstadgad möjlighet att vistas utomhus. De har behov av stimulans men föds i dag ofta upp i bullriga och dammiga byggnader. Den ohälsosamma miljön ger grisarna magsår och lunginflammation. Stressen och ledan ökar också risken för stört beteende, som att bita varandra i svansarna. Trots att många av problemen skulle undvikas om de fick gå utomhus i grupp, kommer de sällan utomhus förrän de förs till slakt. Liknande krav framförs i motion MJ354 (fp) yrkande 1. Där påtalas också att den industriella hanteringen i lantbruket inte uppfyller djurskyddslagens krav på att djuren inte ska utsättas för onödigt lidande och ges möjlighet till arttypiskt beteende.

I motionerna MJ265 (mp) yrkande 12 och MJ354 (fp) yrkande 3 krävs att tjurar och kalvar ska ha rätt att vistas utomhus. Till skillnad från kor har de i dag inte den rätten.

Inga fler dispenser ska enligt motion MJ354 (mp) tillåtas delas ut för att lantbrukare ska slippa släppa ut kor på bete. Det finns en dispensmöjlighet från den gällande huvudregeln att kor ska släppas ut på bete under sommaren. Detta gör att omkring 5 % av Sveriges kor aldrig kommer ut. Kor ska inte heller vara uppbundna utan lösdrift ska tillämpas.

Enligt motion MJ304 (m) måste villkoren och kriterierna för dispenser avseende ligghallar tydliggöras. Som exempel har beviljats dispens för ett femtiotal vilda gotlandsruss, men dispensen måste snart förnyas. Djurskyddsmyndigheten har på senare tid varit restriktiv med att bevilja undantag från kravet på ligghallar. Villkoren måste göras tydligare och enklare samt öppnas för sunt förnuft i ärendehantering.

Kravet på ligghallar berörs också i motion MJ384 (s). Ranchuppfödning av boskap blir allt vanligare. Djuren har tillsyn och skötsel men går ute, i Skåne nästan hela året. Där naturliga vindskydd finns har tidigare dispenser från kravet på ligghallar meddelats, i samråd med veterinär. I dag meddelas dock inga dispenser, trots att det inte sällan kan konstateras att ranchuppfödda djur är friskare och har det bättre än djur som hålls på mer traditionellt sett. Genom kontroller och samarbete med veterinär kan god djurhållning garanteras, även utan liggstallar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare behandlat motioner som rör djurs rätt att vistas utomhus, varvid utskottet anförde följande (bet. 2003/04:MJU14 s. 39 f.). Avseende grisar anges i 12 § djurskyddsförordningen att om det är möjligt ska avelssvin sommartid ges tillfälle att vistas ute. Den struktur som den svenska svinproduktionen har innebär enligt vad utskottet erfarit att det inte är möjligt att i dag införa tvingande bestämmelser om att alla svin ska ha möjlighet att vistas ute. I vissa sammanhang skulle det också vara olämpligt av smittskyddsskäl att hålla svin utomhus. Även om djuren hålls inne har de möjlighet att utföra naturligt beteende enligt de krav djurskyddslagen anger. Som exempel kan nämnas att bestämmelserna om att det ska finnas strö i svinboxar gör att svinen får utlopp för sitt naturliga födosöksbeteende och har möjlighet att böka i ströet. Avseende nötkreatur ska enligt djurskyddsförordningen kor för mjölkproduktion vistas på bete sommartid. Utskottet har emellertid erfarit att ett litet antal kor i mjölkproduktionen inte har möjlighet att gå på bete eftersom dispenser givits då gårdarna var byggda på sådana ställen att de inte kunde tillhandahålla bete när beteskravet trädde i kraft. Tjurar och kalvar omfattas inte av beteskravet, men trots detta går en hel del tjurar och kalvar ändå på bete. Enligt myndigheter med sakkunskap på området är det, mot bakgrund av den struktur som råder i husdjursproduktionen, med stora enheter som inte all-

tid ligger i anslutning till tillräckligt stora betesmarker, förenat med svårigheter att införa tvingande regler för betesgång för kalvar och tjurar. Tjurar på bete kan också orsaka olycksfall genom att de kan anfalla människor som korsar beteshagarna. Därutöver kan tilläggas att utskottet nu erfarit att Djurskyddsmyndigheten har tagit fram förslag till nya föreskrifter om nya djurskyddsregler för lantbrukets djur. Dessa innehåller inget förslag till förändring i här aktuellt avseende. Förslaget har nyligen remissbehandlats och är under beredning. Vid den nämnda tidigare behandlingen av dessa frågor uttalade utskottet, mot bakgrund av redovisningen ovan samt med hänsyn till att riksdagen överlämnat normgivningsmakten till de myndigheter som har särskild sakkunskap på området, att riksdagen inte borde uttala sig i frågorna. Det saknas skäl att nu göra annan bedömning. Utskottet avstyrker därför motionerna MJ265 (mp) yrkandena 8 och 12 samt MJ354 (fp) yrkandena 1–3.

Vad beträffar utedrift och kravet på ligghall för exempelvis boskap kan inledningsvis nämnas att bestämmelsen om detta finns i 38 § Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om djurhållning inom lantbruket m.m. (DFS 2004:17). Djurskyddsmyndigheten kan meddela dispens från kravet om det finns särskilda skäl. Som exempel kan nämnas att dispens meddelats för ranchdrift av nötkreatur på Revingehed i Skåne (Kammarrättens i Jönköping dom 2007-01-16 i mål nr 2401-06). Djurskyddsmyndigheten har tagit fram förslag på nya föreskrifter i aktuellt avseende, som för närvarande är under beredning. Det nya förslaget innebär ingen ändring i sak i bestämmelserna avseende ligghallar. De har dock formulerats om något. Jordbruksministern har i svar på interpellation 2006/07:193 uttalat bl.a. följande. Utedrift främjar normalt ett djurs hälsa och möjlighet att bete sig naturligt och är därför i allmänhet positivt för djur. Mot den bakgrunden är utedrift ofta väl förenligt dels med djurskyddslagens grundvalar, dels med syftet att lagen ska verka förebyggande för bl.a. en god djurhälsa. Djurskyddslagen ställer dock höga krav. Den syftar bl.a. till en högre välfärdsnivå för djuren än frånvaro av t.ex. lidande och sjukdom. Utedriftens fördelar måste därför sättas i relation till de särskilda utmaningar driftsformen ställer på bl.a. djurmiljö, skötsel och hantering av djuren. Hur fördelarna och utmaningarna ska balanseras har regeringen, i enlighet med djurskyddslagen, överlåtit till Djurskyddsmyndigheten att besluta om. Innan en myndighet beslutar om föreskrifter eller allmänna råd måste myndigheten, i enlighet med verksamhetsordningens bestämmelser, noga överväga om detta är den mest ändamålsenliga åtgärden. Vidare måste myndigheten utreda kostnadsmässiga och andra konsekvenser som föreskrifter eller allmänna råd kan resultera i samt ge dem som berörs, kostnadsmässigt eller på något annat betydande sätt, tillfälle att yttra sig. Som statsråd kan jag inte uttala mig om hur bestämmelserna bör tolkas i enskilda fall, men jag följer givetvis tillämpningen generellt. Regeringens avsikt är att djurskyddsfrågorna ska överföras till Jordbruksverket i samband med att Djurskyddsmyndigheten avvecklas i juli 2007. Djurskyddsmyndigheten

arbetar för närvarande, på uppdrag av regeringen och i samarbete med Jordbruksverket samt övriga berörda myndigheter och organisationer, med att utvärdera hur djur som går ute om vintern ska kunna hållas och skötas med beaktande av djurskyddet. I arbetet ska det göras en sammanvägd bedömning av djurskyddet vid utgångsdrift. De välfärdparametrar som är relevanta för djurskyddet vid sådan drift ska också beaktas. Jag avvaktar redovisningen av uppdraget och överväger därför för närvarande inga ytterligare åtgärder när det gäller ligghallar. Utskottet delar den uppfattning som jordbruksministern redovisat och anser att det pågående arbetet bör avvaktas. Med anmärkningen att riksdagen, i likhet med statsråd, inte bör uttala sig om frågor om tillämpning och tolkning av gällande lagstiftning (jfr t.ex. bet. 2005/06:MJU13 s. 89) avstyrker utskottet på grund härav motionerna MJ304 (m) och MJ384 (s).

Djurförsök, forskning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om forskning, djurförsök m.m. Motionerna rör sådant som regleringen till hur djurförsök ska utföras, framtagandet av en avvecklingsplan för djurförsök, alternativ till djurförsök i internationella överenskommelser samt användandet av apor i djurförsök. Riksdagen hänvisar huvudsakligen till gällande regelverk, tidigare ställningstaganden och pågående arbete. Jämför reservationerna 18 (v, mp) och 19 (mp).

Motionerna

Enligt motion MJ207 (m) yrkande 1 får nya djurskyddsregler inte påverka Sverige som forskarland. Djurförsöken är viktiga för den medicinska forskningen. Verksamheten måste kunna verka under stabila spelregler och rimliga vetenskapliga förutsättningar för att kunna uppfylla sitt viktiga samhällsuppdrag att förbättra behandlingsmöjligheterna för personer med svåra sjukdomar. Det är svårt att se att allmänheten är av uppfattningen att djurförsök ska förbjudas om detta leder till att svensk medicinsk forskning omöjliggörs. Det skulle inte gynna försöksdjuren om djurförsöken flyttade till något annat land som inte har ett lika strikt djurskydd som Sverige.

I motion MJ265 (mp) yrkande 24 krävs en avvecklingsplan för djurförsök. Det arbete som Djurskyddsmyndigheten utför med att stödja forskning om alternativa metoder är viktigt. Det är dock en onödigt låg målsättning att bara minska antalet djurförsök.

Enligt motion MJ265 (mp) yrkande 25 bör en avgift på försöksdjur införas i syfte att uppmuntra forskare att ta fram alternativ till djurförsök. Vidare bör Djurskyddsmyndigheten få i uppdrag att ta fram ett system för att kvalitetssäkra klassificeringen av djurförsök i ringa, måttlig respektive

avsevärd svårighetsgrad, vad avser lidande (yrkande 26). Därefter bör Djurskyddsmyndigheten få i uppdrag att fram till år 2010 halvera antalet djur som utsätts för djurförsök av avsevärd svårighetsgrad. Föreskrifterna om djurförsök bör också moderniseras så att djur inte kan utsättas för obegränsat lidande (yrkande 28). Därutöver bör ett register och arkiv över ansökningar om att få utföra djurförsök upprättas (yrkande 27). Materialet ska sedan årligen redovisas i Djurskyddsmyndighetens årsredovisning, fördelat på djurart och lidandets svårighetsgrad. Vidare bör veterinärer ges rätt att ingripa när försöksdjur lider (yrkande 33). Det är enligt gällande lagstiftning svårt att ställa krav från t.ex. ansvarig veterinär när djuren i ett försök utsätts för större lidande än vad som förutsatts vid den etiska bedömningen av ansökan. Sådant överskridande av förutsatt lidande ska anses som djurplågeri i lagens mening och ansvarig veterinär eller myndighet bör ha samma möjligheter att ingripa som vid andra fall av djurplågeri.

Enligt internationella överenskommelser krävs i dag djurförsök för att godkänna ett nytt läkemedel, trots att resultaten från sådana försök inte utgör någon garanti för att människor kommer att reagera på motsvarande sätt som försöksdjuren. Sverige bör enligt motion MJ265 (mp) yrkande 29 verka för att alternativa metoder till djurförsök inkluderas i dessa regler.

I motion MJ265 (mp) yrkande 35 krävs att alla apor ska inkluderas i förbudet mot djurförsök på vissa apor. Ett förbud mot att använda vissa arter av apor i djurförsök infördes år 2003. Förbudet omfattar bl.a. arterna gorilla, orangutang och schimpans. Skälet till förbudet är att dessa arter är så närbesläktade med människan att det inte ansågs etiskt försvarbart att utnyttja dem i försök. Vissa arter, såsom makaker och rhesusapor, omfattas dock inte av förbudet, trots att de uppvisar i princip samma egenskaper som de övriga.

Utskottets ställningstagande

Beträffande svensk forskning kan inledningsvis nämnas att i regeringsförklaringen hösten 2006 anfördes att en forskning i världsklass är avgörande för Sveriges och Europas konkurrensmöjligheter. Utskottet, som erfarit att en ny forskningspolitisk proposition är planerad under mandatperioden, delar denna uppfattning om forskningens betydelse för Sverige. Användande av djur för vetenskapliga ändamål innebär en avvägning mellan motstridiga intressen (se t.ex. prop. 1987/88:93). Å ena sidan står djurskyddskravet och å andra sidan de krav som humanitära och andra viktiga samhällsintressen ställer på kunskapen om oss själva och vår omvärld. Den medicinska forskningen sträcker sig över vida områden där djurförsök inte kan ersättas med andra typer av tester. Enligt en allmän uppfattning måste djurförsök då få användas, vilket också utskottet tidigare anfört (se t.ex. bet. JoU 1987/88:22 s. 41 f.). Det är viktigt att djurförsöken begränsas till att avse bara sådana fall då det är angeläget från allmän synpunkt att utföra försöket, och de bör inte få förekomma om likvärdig kunskap

kan vinnas genom användning av alternativa metoder. På grund av det anförda får syftet med motion MJ207 (m) anses i stort sett tillgodosett, varför den avstyrks.

Enligt vad utskottet inhämtat stöder Djurskyddsmyndigheten utvecklandet av alternativa metoder genom att utlysa forskningsmedel. Ansökningarna bereds av ett vetenskapligt råd. Syftet är att verka för att användningen av försöksdjur begränsas, förfinas eller ersätts (de tre R:n: Reduce, Refine och Replace). Utskottet är i övrigt inte berett att föreslå någon vidare åtgärd med anledning av motion MJ265 (mp) yrkande 24.

När det gäller avgifter på försöksdjur framgår av Djurförsöksmyndighetens föreskrifter (DFS 2005:12) att avgifter tas ut vid tillståndsansökningar som rör hantering av försöksdjur. Avgifternas storlek varierar mellan enkla ansökningar om tillstånd enligt 19 a § djurskyddslagen till mer omfattande besiktningar av förvaringsutrymmen och förhandsgodkännande av sådana. Några åtgärder från riksdagens sida i detta avseende framstår inte som nödvändiga, varför motion MJ265 (mp) yrkande 25 avstyrks.

Djurskyddsmyndigheten publicerade i maj 2006 rapporten Uppdrag om utvärdering av klassificeringssystemet för bedömning av djurförsöks svårighetsgrad, vilken var en redovisning av ett regeringsuppdrag. Av rapportens sammanfattning framgår följande. Djurskyddsmyndigheten anser att klassificeringssystemet ska behålla sin tregradiga skala och att nuvarande benämningar ska kvarstå. Det är viktigt att det i framtiden finns ett tydligt syfte för klassificeringssystemet och tydliga riktlinjer för hur systemet ska användas. En viktig funktion för klassificeringssystemet bör vara att fungera som hjälpmedel för att uppmärksamma djurförsök av avsevärd svårighetsgrad och bör leda till att riktade åtgärder sätts in. Det är också viktigt, ur informationssyfte, att kunna ge en nyanserad bild över försöksdjursanvändningen och hur försöken är fördelade mellan svårighetsgraderna. Djurskyddsmyndigheten föreslår därför att fördelningen av ansökningar mellan de olika svårighetsgraderna i framtiden ska redovisas i form av statistik. Djurskyddsmyndighetens förslag till förändring består i att inte bara försöksledaren utan även den djurförsöksetiska nämnden ska göra en bedömning av försökets svårighetsgrad. Redan i dag finns krav på att försöksledaren ska motivera vald svårighetsgrad men Djurskyddsmyndigheten vill införa att även den djurförsöksetiska nämnden ska motivera sin bedömning i de fall den skiljer sig från försöksledarens. För att få en så likriktad bedömning som möjligt anser Djurskyddsmyndigheten att statistiken över vald svårighetsgrad bör baseras på de djurförsöksetiska nämndernas bedömning. Enligt Djurskyddsmyndigheten bereds för närvarande förslag till nya föreskrifter till följd av vad som anförts i rapporten. Utskottet har erfärit att gamla ansökningar om tillstånd till djurförsök finns tillgängliga hos Djurskyddsmyndigheten. Vidare rapporterar forskare elektroniskt (enligt föreskrift DFS 2004:13) hur många djur som de använder och till vad de används. Dessa uppgifter finns således tillgängliga. Nästa steg är att införa en elektronisk tillståndsansökan så att även dessa uppgifter skulle finnas

tillgängliga elektroniskt. Utskottet konstaterar sammanfattningsvis att det pågår arbete med klassificeringssystemet av djurförsöks svårighetsgrad och med ansökningarnas tillgänglighet. Utskottet föreslår att motion MJ265 (mp) yrkandena 26 och 27 lämnas utan vidare åtgärd, i den mån yrkandena inte har tillgodosetts med vad som anförts.

Det finns i gällande regelverk bestämmelser som syftar till att förhindra och begränsa lidande för försöksdjur. Enligt Djurskyddsmyndighetens föreskrift DFS 2004:4 ska vid val av försöksplan den plan väljas som förorsakar det minsta lidandet och den lägsta graden av bestående men för det enskilda djuret. Vidare ska ett försöksdjur som har bedövats och som kan få mer än obetydlig smärta i samband med att bedövningen upphör innan dess behandlas med smärtstillande medel i tillräcklig utsträckning. Om detta inte är möjligt ska djuret omedelbart avlivas. En djurförsöksetisk nämnd får medge undantag från detta i den utsträckning det är nödvändigt med hänsyn till syftet med försöket och om djuret inte utsätts för svår smärta, svår ångest eller annat svårt lidande. I sådana fall ska dock, i den utsträckning det är möjligt, lugnande medel användas för att begränsa djurets lidande. Avlivning ska ske utan onödigt lidande för djuret. När försöksledaren planlägger försöket ska som avbrytpunkt undvikas att djuret känner betydande smärta, betydande lidande eller självdör. Därutöver ska ett djur tas ur ett djurförsök, om det utsätts för oförutsedda omständigheter som medför smärta, ångest eller annat lidande, om detta tillstånd inte kan hävas. Sammantaget får motion MJ265 (mp) yrkande 28 genom det sagda anses i viss utsträckning tillgodosedd. Utskottet avstyrker därför motionen.

Till skillnad från vad som görs gällande i motion MJ265 (mp) yrkande 29 är alternativa metoder till djurförsök, framför allt inom EU-samarbetet, uppmärksammade i det internationella samarbetet. Enligt Rådets direktiv 86/609/EEG av den 24 november 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om skydd av djur som används för försök och andra vetenskapliga ändamål ska djurförsök inte genomföras om det avsedda syftet kan uppnås med hjälp av någon annan vetenskapligt tillfredsställande metod som inte inbegriper användning av djur men ter sig rimlig och praktiskt genomförbar. Ytterligare är, som utskottet tidigare har uttalat (bet. 2005/06:MJU5 s. 35) syftet med direktivet bl.a. att antalet djurförsök ska begränsas genom att medlemsstaterna åläggs att acceptera resultat från försök i andra medlemsstater. Utskottet har inhämtat att kommissionen för närvarande arbetar med ett nytt direktiv om djurförsök. Det kan också nämnas att kommissionen har ingått ett partnerskap med berörda näringar beträffande att ta fram alternativ till djurförsök. Det kan också noteras att Europaparlamentet och rådet har antagit ett direktiv (2003/15/EG) om ändring av rådets direktiv 76/768/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosmetiska produkter. Härigenom införs förbud mot att på marknaden släppa ut kosmetiska slutprodukter och beståndsdelar i kosmetiska slutprodukter som har testats på djur. Ändringsdirektivet innehåller också bestämmelser om förbud att testa såväl

kosmetiska slutprodukter som de beståndsdelar som ingår i kosmetiska produkter på djur i EU:s medlemsstater. Enligt vad utskottet inhämtat från Regeringskansliet pågår även inom OECD visst arbete syftande till att förbättra, minska och ersätta djurförsök. Utskottet förutsätter att Sverige även internationellt fortsätter att delta i arbetet med alternativ till djurförsök och avstyrker den aktuella motionen.

I motion MJ265 (mp) yrkande 33 har efterlysts möjlighet för veterinär att ingripa när ett försöksdjur utsätts för större lidande än vad som förutsetts vid den etiska prövningen. Enligt 19 a § djurskyddslagen krävs tillstånd för att använda, föda upp, tillhandahålla eller förvara försöksdjur. Vid sådan verksamhet ska det enligt 20 § djurskyddslagen finnas en av Djurskyddsmyndigheten godkänd föreståndare som ansvarar för verksamheten samt en veterinär som ger råd och anvisningar för hur verksamheten ska bedrivas. Vidare har föreståndaren och veterinären att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med djurskyddslagen och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Vid riksdagsbehandlingen bestämmelsen, i den del den avser veterinärs medverkan (se bet. 1997/98:JoU12 s. 15 f.), anförs att syftet med bestämmelsen är att tydliggöra vem som ytterst ansvarar för djurskyddet. Föreståndaren och veterinären tvingas att, var och en utifrån sin kompetens och sitt ansvarsområde, aktivt bevaka djurskyddet i alla situationer och kan göras ansvariga för eventuella avvikelser från författningarna på området. Detta innebär dock inte att övrig personal fritas från ansvar. Om någon i personalen bryter mot djurskyddslagen i sitt arbete kan denne ställas till ansvar för detta. Därutöver ska (enligt 17 § DFS 2004:4) ett djur tas ur ett djurförsök, om det utsätts för oförutsedda omständigheter som medför smärta, ångest eller annat lidande, om detta tillstånd inte kan hävas. Ansvarig är försöksledare eller, i dennes utbyte, godkänd föreståndare eller veterinär. Utskottet finner med hänsyn till det gällande regelverket att något riksdagsuttalande inte behövs i frågan och avstyrker motionen.

Utskottet har inhämtat upplysningar från Smittskyddsinstitutet beträffande användningen av apor i djurförsök. De apor som används är födda och uppväxta i fångenskap. Framför allt används apor av arterna krabba- och rhesusapor. Dessa arter står evolutionsmässigt längre ifrån människan än de s.k. människoaporna. Skälet att använda apor är att det finns försök när andra djurarter inte kan användas. Detta gäller främst forskningen för att få fram vaccin mot hiv/aids. Apor används också som försöksdjur vid t.ex. grundforskning runt BSE samt forskning runt malaria och tuberkulos. Apor behövs i dessa försök på grund av sitt nära släktskap med människan. I försöken tillåts inte sjukdomen utvecklas fullt ut innan försöket avbryts. Apor används sammantaget i djurförsök i liten utsträckning (24 st. år 2005). Detta beror dels på de svåra etiska överväganden som måste göras, dels på att försöken är mycket dyra. Mot bakgrund av

det anförda samt med hänsyn till vad som anförts ovan om de intresseavvägningar som måste göras avseende användande av djur i forskning avstyrker utskottet motion MJ265 (mp) yrkande 35.

De djurförsöksetiska nämnderna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om rätten att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut, om rösträtten i de djurförsöksetiska nämnderna samt om ledamöternas kompetens. Därvid hänvisas till pågående arbete samt till det gällande regelverket.

Jämför reservationerna 20 (v, mp) och 21 (mp).

Motionerna

Den pågående utredningen om allmän överklaganderätt avseende de djurförsöksetiska nämndernas beslut bör enligt motion MJ207 (m) yrkande 2 läggas ned. Vetenskapliga projekt finansieras i regel genom anslag som ges för begränsade tidsperioder. Den etiska prövningen tar redan i dag lång tid, en tid som riskerar att förlängas genom överklaganden. Då nämnderna har mycket stor kompetens saknas det också en lämplig instans att överklaga till.

Enligt motion MJ265 (mp) yrkande 32 borde djurskyddsorganisationer ges rätt att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut.

I motion MJ265 (mp) yrkande 31 krävs att endast lekmännen i de djurförsöksetiska nämnderna ska ha rösträtt. I nämnderna förekommer representanter från forskningsvärlden, och många av dem håller själva på med djurförsök.

Ledamöterna i de djurförsöksetiska nämnderna bör enligt motion MJ265 (mp) yrkande 34 få ökade kunskaper om djurs beteende och alternativ till djurförsök. Nämnderna ska inte tillåta djurförsök då alternativ finns att tillgå. Detta kräver att ledamöterna hålls väl informerade om vilka alternativ som finns, t.ex. genom att ha tillgång till experter och genom att Djurskyddsmyndigheten upprättar ett register över sådana metoder.

Utskottets ställningstagande

Beträffande rätten att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut har jordbruksministern lämnat ett svar på skriftlig fråga 2006/07:238 den 6 december 2006. Han anförde då att kommittédirektivet (dir. 2006:32) om överklagande av de djurförsöksetiska nämndernas beslut fastställdes i mars 2006. En särskild utredare förordnades i juni månad. Utredarens uppdrag är bl.a. att överväga om organisationer som företräder intressen som berörs av den djurförsöksetiska prövningen ska ha rätt att överklaga näm-

dernas beslut. Utredaren ska även överväga om instansordningen för den djurförsöksetiska prövningen ska ändras och en självständig central djurförsöksetisk nämnd bildas för handläggning av överklaganden. I det fall utredaren föreslår en ny organisation för överklaganden ska denne även bedöma om detta bör påverka nämnderna organisatoriskt. I detta sammanhang ska utredaren även redovisa vilka för- och nackdelar det finns med att nämnderna blir egna myndigheter. I budgetpropositionen för 2007 anges att utredningsdirektivet ska ses över i ljuset av att Djurskyddsmyndigheten avvecklas. Enligt frågesvaret delar jordbruksministern frågeställarens uppfattning att utredaren inte längre ska överväga om organisationer bör ges möjlighet att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut. Frågan om i vilken utsträckning utredningsuppdraget i övrigt ska förändras eller kompletteras bereds för närvarande i Regeringskansliet. Utskottet instämmer i den uppfattning som jordbruksministern redovisat. Motion MJ265 (mp) yrkande 32 bör därför avstyrkas. Då motion MJ207 (m) yrkande 2 får anses tillgodosedd bör inte heller den föranleda någon vidare åtgärd.

Vad gäller nämndernas sammansättning ska i varje nämnd ingå en ordförande och en eller flera vice ordförande samt lekmän, forskare och representanter för personal som har hand om försöksdjur (jfr bet. 2005/06: MJU5 s. 22). Djurskyddsmyndigheten utser ordförande och vice ordförande som ska vara opartiska och företrädesvis vara lagfarna och ha erfarenhet av dömande verksamhet. Av övriga ledamöter i nämnden ska hälften vara lekmän. Bland lekmännen ska representanter för djurskyddsorganisationer ingå till ett antal som understiger hälften av antalet lekmän. Som ovan framgår bereds inom Regeringskansliet frågan om i vilka avseenden uppdraget till den ovan nämnda utredningen av de djurförsöksetiska nämnderna ska förändras. Visst arbete med att förstärka de djurförsöksetiska nämnderna personalmässigt och med att inrätta en referensgrupp av experter har, enligt såväl Regeringskansliet som Djurskyddsmyndigheten, stannat av på grund av osklarheten om hur organisationen kommer att se ut efter flytt av Djurskyddsmyndighetens uppgifter till Jordbruksverket. Utskottet, som instämmer i motionärens uppfattning att det är viktigt att ledamöterna i nämnderna har en god och allsidig kompetens, förutsätter att klarhet skyndsamt bringas i denna fråga. Utskottet finner dock inte skäl att föreslå något riksdagsuttalande med anledning av motion MJ265 (mp) yrkandena 31 och 34.

Administrativa frågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avslår, huvudsakligen med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk, motioner om certifiering av hovslagare, konkurrenssituationen för veterinärer, en statlig utredning om djurskyddslagens genomförande, tillsättandet av en djurskyddsminister, skapandet av en djurbalk samt om djuretiska policyer för statliga myndigheter och styrelser.

Jämför reservationerna 22 (v, mp) och 23 (mp).

Motionerna

Enligt motion MJ205 (m) bör en certifiering av hovslagare införas. Tillgången till och kvaliteten på kvalificerade hovslagare är en avgörande faktor för hästarnas välmående. Trots att behovet växer finns ingen certifiering för svenska hovslagare. Att införa en sådan skulle stärka yrkeskunskapen, förbättra djurens situation och hjälpa hästägare att hitta kompetenta och kunniga hovslagare till sina hästar.

I motion MJ313 (fp) begärs en översyn av konkurrenssituationen på marknaden för veterinärvård av små husdjur. Det förekommer att Jordbruksverkets distriktsveterinärer utför operationer på smådjur. Distriktsveterinärernas verksamhet är skattefinansierad och deras primära uppdrag är att tillgodose behovet av djursjukvård inom lantbruket. Det är olämpligt att staten går in på en väl fungerande marknad och konkurrerar med andra aktörer.

I motion MJ265 (mp) yrkande 1 efterlyses en utredning av djurskyddslagens genomförande. Den lagen är endast en ramlag, som fylls med innehåll genom regeringsförfordningar och myndighetsföreskrifter. Trots att det i lagens portalparagrafer stadgas att djur inte ska utsättas för onödigt lidande eller sjukdom är det tillåtet att kastrera grisar utan bedövning. Därför krävs en utvärdering av hur lagen fungerar i praktiken.

Därutöver bör, för att ge djurskyddsfrågan en större tyngd, enligt yrkande 4 en djurskyddsminister tillsättas. Enligt yrkande 5 bör alla lagar om djurrätt samlas i en djurbalk, i likhet med miljöbalken. Statliga myndigheter och styrelser bör åläggas att upprätta djuretiska policyer (yrkande 45). Den offentliga sektorn har genom sin storlek möjligheter att utöva sin konsumentmakt. Till exempel bör produkter som djurstats undvikas. Detta kan samordnas med målet att öka andelen ekologiskt odlad mat, då Kravmärkning också tar hänsyn till djurskyddsaspekter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare behandlat frågan om certifiering av hovslagare (bet. 2005/06:MJU18 s. 43). Det konstaterades då att hovslagare kan ansöka om att bli godkända vid Djurskyddsmyndigheten och att myndigheten för ett register över godkända hovslagare. Utskottet instämde i motionärens uppfattning att det är angeläget att hovslagare är kunniga och kompetenta. Enligt vad utskottet nu har inhämtat från Regeringskansliet har förhållandevis få hovslagare utnyttjat möjligheten att bli godkända. I betänkandet Behörighet och ansvar inom djurens hälso- och sjukvård (SOU 2005:98) har föreslagits att fler yrkesgrupper, bl.a. hovslagare, som är sysselsatta med djursjukvård ska behörighetsregleras och omfattas av bestämmelser om legitimation. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet och en proposition är planerad till hösten 2007. Utskottet, som fortsatt följer utvecklingen avseende behörighetsreglering för hovslagare, finner att syftet med motion MJ205 (m) i allt väsentligt är tillgodosett. Motionen avstyrks därför.

Utskottet har tidigare behandlat frågan om konkurrenssituationen på veterinärmarknaden (bet. 2005/06:MJU 18 s. 41 f.). Då anfördes följande. I samband med behandlingen av Riksdagens revisorers förslag angående villkoren för veterinär verksamhet i maj 2003 beslutade riksdagen ett tillkännagivande med innebörd att regeringen borde tillsätta en oberoende utredning med uppdrag att lösa problem med fördelningen av det statliga bidraget, statens ansvar för sällskapsdjuren, Jordbruksverkets dubbla roller och den fältveterinära verksamheten (förs. 2002/03:RR12, bet. 2002/03: MJU10, skr. 2002/03:230, 231). Genom beslut den 16 juni 2005 tillkallade regeringen en särskild utredare för att utreda och vid behov föreslå förändringar av organisationen av den veterinära fältverksamheten och viss veterinär myndighetsutövning (dir. 2005:71). Utredaren ska analysera nuvarande organisation och alternativa organisatoriska lösningar av den veterinära fältverksamheten med utgångspunkten att konkurrensneutralitet mellan olika veterinärkategorier ska eftersträvas, den myndighetsutövning som utförs av praktiserande veterinärer och tillsyn över veterinär yrkesutövning. Målsättningen är att det ska finnas en väl fungerande organisation, organiserad på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt, för veterinär fältverksamhet i hela landet dygnet runt, vid utbrott av smittsamma djursjukdomar och för veterinära förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning. Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 1 april 2007. Arbete som kan förväntas belysa de frågor som berörs i motion MJ313 (fp) pågår således. I avvaktan på resultatet av detta arbete bör enligt utskottets mening motionen inte föranleda vidare åtgärd.

Beträffande uppföljning av hur djurskyddslagen fungerar i praktiken har Djurskyddsmyndigheten sedan ett par år ett uppdrag att allmänt se över de föreskrifter som gäller inom området. Djurskyddsmyndigheten har enligt regleringsbrevet för år 2007 också flera olika återrapporteringskrav som berör tillämpningen av regelverket. Dessa avser bl.a. att för kommunerna

rapportera kontrollresurser i antal årspersoner, andel besökta djurskyddskontrollobjekt utan anmärkning, antal förelägganden, förbud, omhändertaganden och antal anmälningar till åtal. För länsstyrelserna ska beslut om omhändertagande av djur och beslut om förbud att ha hand om djur samt antal anmälningar till åtal rapporteras. Därutöver ska kvoten av under året besiktigade förprövningsobjekt och under året beslutade förprövningsärenden och andel besiktigade av antalet anmälda förprövningsobjekt rapporteras. Myndigheten har också, inom ramen för regeringens handlingsplan för regelförenkling, uppdrag att ta fram underlag och redovisa förslag på och genomförda förenklingsåtgärder. Utskottet avstyrker med det sagda motion MJ265 (mp) yrkande 1.

Enligt 6 kap. 1 § regeringsformen är det statsministern ensam som ska utse statsråd. Riksdagen har upprepade gånger uttalat att det inte ankommer på riksdagen att besluta om sådana frågor (se t.ex. bet. 2002/03:KU1). Utskottet avstyrker därför motion MJ265 (mp) yrkande 4.

Enligt vad utskottet erfarit pågår inget arbete med att skapa en djurbalk och utskottet finner inte skäl att föreslå något riksdagsuttalande med anledning av motion MJ265 (mp) yrkande 5. Motionen avstyrks.

När det gäller djuretiska hänsyn inom den offentliga upphandlingen kan nämnas att jordbruksministern i svar på skriftlig fråga 2006/07:152 har anfört följande. Upphandlingsutredningen har i sitt slutbetänkande Nya upphandlingsregler 2 (SOU 2006:28) lämnat förslag till en regel som innebär att bl.a. upphandlande myndigheter bör ställa sociala krav och miljökrav i den utsträckning där det är påkallat med hänsyn till upphandlingens art och att myndigheten får ställa även andra krav på hur ett kontrakt ska fullgöras. Remissbehandlingen av betänkandet är avslutad. Enligt vad utskottet inhämtat från Regeringskansliet fortsätter beredningen av betänkandet under året. Regeringen har också nyligen överlämnat skrivelsen Miljöanpassad offentlig upphandling till riksdagen (skr. 2006/07:54). EG-kommissionen har, som en del i EU:s program för den integrerade produktpolitiken (IPP), uppmanat alla medlemsstater att utarbeta nationella handlingsplaner för hur man tänker öka graden av miljöanpassad upphandling. Skrivelsen innehåller bedömningar av det aktuella läget och mål för de tre kommande åren. Sammantaget bör enligt handlingsplanen miljökrav vid offentlig upphandling öka. Åtgärderna för att nå målen rör bl.a. styrning av myndigheter samt utbildning och stöd till offentliga upphandlare. Det pågår således arbete med de frågor som motionären belyser i motion MJ265 (mp) yrkande 45. Utskottet bedömer att resultatet av arbetet bör avvaktas och avstyrker motionen.

Djurtransporter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår, med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk, motioner om djurtransporter.

Jämför reservation 24 (v, mp).

Motionerna

Ett stort antal djur transporteras varje år på ett sätt som orsakar dem otillbörligt lidande. Arbetet med att förbättra EU:s djurtransporter bör därför enligt motion MJ280 (m) yrkande 1 intensifieras. Det svenska agerandet bör ske på ett sådant sätt att samarbetet med exempelvis djurrättsorganisationerna stärks.

Maximitiderna för transporter av djur bör enligt motion MJ265 (mp) yrkande 19 sänkas till sex timmar, med möjlighet till dispens i områden med långa avstånd till slakterierna. Den nuvarande utvecklingen mot större och färre slakterier bör motverkas, och det är angeläget att stödja småskaliga slaktalternativ. Djurtransportörerna bör ha kunskap om djur och deras behov (yrkande 20).

Utskottets ställningstagande

Den 5 januari 2007 trädde rådets förordning EG nr 2005/1 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden i kraft. Djurskyddsmyndigheten har gjort vissa förändringar i de nationella föreskrifterna med anledning därav och ytterligare förändringar är under arbete. Från det totalharmoniserade området enligt förordningen undantas bl.a. kortare transporter (under 50 km). Vidare har medlemsstaterna möjlighet att i vissa avseenden ha strängare nationella regler beträffande transporter som enbart är inom statens territorium. Maximigränsen på 8 timmar för transporter, med möjlighet att förlänga tiden under vissa förhållanden, behålls i de nya föreskrifterna. Enligt den ovan nämnda förordningen, artikel 3, punkt e), ska personer som hanterar djuren vara utbildade eller ha vederbörlig kompetens för sin uppgift och utföra sitt arbete utan att använda våld eller andra metoder som i onödan kan skrämja djuren eller tillfoga djuren skada eller lidande. Vidare uppställs krav på att transportörer ska ha tillstånd och att transporten enbart får anföras av sådana anställda som fått utbildning om relevanta tekniska krav (artikel 6). Enligt vad utskottet inhämtat från Regeringskansliet har den sittande kommissionen utlovat ett nytt förslag angående transporter inom sin mandatperiod. Förslaget ska bl.a. innehålla nya bestämmelser om transporttider. Sveriges inställning är att ett sådant förslag skulle välkomnas, och Sverige har försökt driva på processen. Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att djur inte utsätts för onödigt obehag i samband med transporter och förutsät-

ter att regeringen fortsättningsvis aktivt driver frågan inom EU. Det finns dock inte skäl att föreslå något riksdagsuttalande med anledning av motionerna, varför de avstyrks.

Småskalig slakt m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår, främst med hänvisning till pågående arbete samt vidtagna åtgärder, motionsyrkanden om småskalig slakt, elpådrivare och religiös slakt.

Jämför reservation 25 (v, mp).

Motionerna

Enligt motion MJ265 (mp) yrkande 17 bör s.k. elpådrivare förbjudas. Dessa används ibland av slakterier för att snabba på djuren i samband med slakt. Om slakterierna byggdes på ett sätt som var bättre anpassat till att underlätta hanteringen av djuren skulle elpådrivarna inte behövas. På senare år har ombyggnader av slakterierna skett, och behovet av elpådrivare har minskat.

I motion MJ292 (fp) begärs att kosher- och halalslakt tillåts i Sverige. Den metod som används enligt judiska kosherföreskrifter och de muslimska föreskrifterna för halal kallas skäktning, vilket innebär att djuret slaktas genom att en rakbladsvass kniv förs i ett obrutet drag genom matstrupen, luftstrupen och halspulsådren. Det är utbildade slaktare som utför skäktningen. Detta innebär att djuret slaktas på ett skonsamt sätt eftersom det dör direkt vid det obrutna knivdraget. Avgörande i båda religionerna är att djuret inte stressas under slakten och känner så lite smärta som möjligt. Den svenska djurskyddslagen förbjuder dock slakt utan föregående bedövning. Slaktmetoden är endast förbjuden i ett fåtal europeiska länder. Det svenska förbudet tillkom på 1930-talet och var påverkat av naziregimen i Tyskland. Det accepteras att kött från djur som slaktats enligt dessa metoder importeras till Sverige. Frågan om religiös slakt bör också ses i ljuset av religionsfriheten och den fria religionsutövningen, liksom den bör ses i ljuset av djurskydd. Vid bedömningen av dessa slaktmetoder måste också religionsfriheten beaktas, inte bara djurskyddet.

Enligt motion MJ332 (kd) bör gårdsnära slakt uppmuntras och stödjas. Ett lokalt slakteri kan exempelvis vara lokaliserat till en gård med uppfödning av djur, som tar emot djur för slakt från gårdar i närheten. Därigenom minskar transporttiderna för djuren och köttet får en högre kvalitet. Därutöver skapas även arbetstillfällen. Det befintliga regelverket har anpassats till den storskaliga slaktindustrin. För att bidra till ett ekologiskt långsiktigt jordbruk behövs ett förändrat synsätt.

Utskottets ställningstagande

Enligt 15 § djurskyddsförordningen får utrustning som ger djur en elektro-nisk stöt i syfte att styra djurets beteende inte användas. Djurskyddsmyndigheten får föreskriva undantag från bestämmelsen. Enligt Djurskyddsmyndigheten föreskrift DFS 2004:12 får elektrisk pådrivare användas i undantagsfall, men då endast i fråga om gris och vuxna nötkreatur. Den elektriska pådrivaren får endast användas mot djurets bakdelsmuskulatur. Endast enstaka impulser av högst en sekunds varaktighet får ges. Stiften på pådrivaren ska vara avrundade. Utskottet finner inte skäl att föreslå några åtgärder i frågan och avstyrker motion MJ265 (mp) yrkande 17.

Motionsyrkanden rörande religiös slakt behandlades senast av utskottet i betänkande 2005/06:MJU18 (s. 26 f.). Utskottet uttalade då sammanfattningsvis att ett djur ska skyddas mot lidande enligt djurskyddslagstiftningen. Vid slakt ska djuret vara bedövat när blodet tappas av. Slakt utan bedövning har av djurskyddsskäl varit förbjuden sedan 1937, och just den frågan var vid det förra sekelskiftet den viktigaste frågan för den svenska djurskyddsreligions. Religiös slakt sker oftast utan bedövning men det har visat sig att vissa religiösa grupper accepterar vissa bedövningsmetoder. Djurskyddsmyndigheten hade i 2005 års regleringsbrev uppdraget att utvärdera de slaktmetoder vid religiös slakt som används i andra länder, särskilt Nya Zeeland. Där används en metod med elektrisk bedövning före slakt. Djurskyddsmyndigheten fann dock att det var vissa praktiska problem med denna metod och att den inte kunde införas utan väsentliga regelförändringar såväl på nationell nivå som på EU-nivå. Djurskyddsmyndigheten fick i regleringsbrevet för år 2006 uppdraget att bl.a. utvärdera och analysera användandet av bedövning efter snittläggning (s.k. post-cut stunning) vid religiös slakt. Myndigheten skulle följa utvecklingen i andra länder, särskilt Nya Zeeland. Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2007. Utskottet konstaterar att det pågår arbete med att söka finna metoder som uppfyller såväl kraven för religiös slakt som de krav som hänsynen till att skydda djuren ställer. Syftet med motion MJ292 (fp) är således till viss mån uppfyllt, och det saknas anledning att vidta ytterligare åtgärder med anledning av motionen.

Utskottet har beträffande småskalig slakt erfarit att Livsmedelsverket för år 2007 fått medel för att stödja småskalig livsmedelsproduktion. En del av dessa medel kommer att gå till att stödja gårdsnära slakt. Verket har vidtagit åtgärder, såsom informationsinsatser, för att stödja gårdsnära slakt sedan andra halvåret år 2005. Livsmedelsverket sänkte också år 2005 avgiften för godkännande av småskaliga slakterier (jfr bet. 2005/06:MJU8 s. 25). När det gäller möjligheten att avliva djur på gården finns denna möjlighet enligt dagens regelverk i princip enbart när det är fråga om nödslakt. Livsmedelsverket är dock av uppfattningen att möjligheten borde kunna utvidgas till fler situationer. Exempel på sådana situationer är djur som hålls i ranchdrift. Sådana djur kan vara ovana att hanteras av människor. Det skulle därför kunna finnas fördelar både från djurskyddssynpunkt

och arbetsskyddssynpunkt om de kunde avlivas på plats, för att sedan transporteras vidare till ett slakteri. Transporttiderna får dock inte vara för långa. Det pågår en översyn av det gemenskapsrättsliga regelverket om livsmedelshygien m.m., och kommissionen ska presentera en rapport med förslag till förändringar våren 2009. Livsmedelsverket har uppgett att verket väckt frågan om en utvidgning av möjligheten till avlivning på plats hos kommissionen, inom ramen för översynen. Det sagda innebär att det pågår arbete på området som går i linje med de önskemål som framförs i motion MJ332 (kd). Utskottet, som ser positivt på att åtgärder vidtas för att underlätta möjligheterna till småskalig slakt, anser att motionen är i viss utsträckning tillgodosedd och att den i övrigt bör lämnas utan vidare åtgärd.

Övriga djurskyddsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om beviljande av dispens för djurhållning i bur, djurskyddslagens undantag för försvarets djur, djurhållning inom lantbruket, stärkt tillämpning av förbudet mot avel som orsakar lidande för djuren samt användningen av taggtråd. Till stöd för ställningstagandet hänvisas huvudsakligen till gällande regelverk och de överväganden som ligger till grund för detta.

Jämför reservationerna 26 (v, mp), 27 (v, mp) och 28 (mp).

Motionerna

I motion MJ220 (s) krävs att beviljandet av dispenser för djurhållning i bur upphör. De regler som gäller ska följas. De företagare som följer reglerna får en konkurrensnackdel om dispenser beviljas.

Djurskyddslagen bör omfatta alla djur som hålls av människor och undantaget för försvarets djur bör enligt motion MJ265 (mp) yrkande 3 därför avskaffas. Enligt yrkande 10 bör uppbindning av kor förbjudas eftersom det begränsar rörelsefriheten och de sociala kontakterna. Därutöver bör spaltgolv förbjudas då de inte går att kombinera med strö och inte heller går att ligga på (yrkande 11). Vidare bör alla kor ha rätt till kalvningsexboxar och kalvarna bör ha rätt att dia (yrkande 13). I dag tas de flesta nyfödda kalvar bort från modern direkt vid födseln och de får mjölken i en hink. Kalvarna blir friskare av att dia. Kontakterna mellan ko och kalv innehåller också många naturliga beteenden som de enligt djurskyddslagsstiftningen bör ha rätt till. I yrkande 22 krävs en förstärkt tillämpning av förbudet mot avel som kan orsaka lidande för djuren. Det förekommer att både lantbruksdjur och sällskapsdjur har avlats på ett sätt som ger dem

problem, t.ex. med att röra sig. Djurskyddsmyndigheten bör få i uppdrag att kartlägga omfattningen av djur med framavlade defekter och utifrån detta ta fram förslag till en stärkt tillämpning av gällande lagstiftning.

I motion MJ356 (fp) yrkande 1 (delvis) krävs att taggtråd fasas ut helt för användning som stängsel, också kombinerad med annan stängeltyp. Både vilda och tama djur riskerar att skadas av taggtråd ute i skog och mark.

Utskottets ställningstagande

Utgångspunkten måste generellt sett självklart alltid vara att lagar och regler ska följas. Det skulle dock inte vara förenligt med grundlagen om riksdagen, annat än i samband med stiftande av lag, uttalade sig om myndigheters tillämpning av gällande lagstiftning (jfr t.ex. bet. 2005/06: MJU13 s. 89). Utskottet avstyrker därför motion MJ220 (s) och motion 265 (mp) yrkande 22.

Djur inom Försvarsmakten omfattas av djurskyddslagens bestämmelser, förutom de som gäller tillsyn (28 § djurskyddslagen). Skälen för detta är att generalläkaren ansvarar för djurskyddstillsynen av dessa djur (se prop. 2005/06:128 s. 327 f.). Generalläkaren är självständig i tillsynsfunktionen, dvs. han är inte underställd överbefälhavaren. Enligt utskottets mening är gällande ordning ändamålsenlig och motion MJ265 (mp) yrkande 3 bör inte föranleda vidare åtgärd.

Djurskyddsmyndigheten har tagit fram förslag till nya djurskyddsföreskrifter för lantbrukets djur. Remissbehandlingen av förslaget har nyligen avslutats, och beredningen kommer att fortsätta under våren. I föreskrifterna föreslås att alla nya stallar som byggs i Sverige i framtiden ska vara lösdriftsstallar. Skälet till detta är att djurens rörelsefrihet och möjlighet till naturligt beteende ska förbättras. Djurhållare som i dag har stall med uppbundna kor eller kvigor påverkas inte av förslaget utan kan fortsätta att använda sina stallar och även göra investeringar i dessa. Vidare föreslås ett förbud mot all nyproduktion av helpaltsboxar. Att hålla nötkreatur i boxar där djurens liggyta består av gödseldrainerande spaltgolv, s.k. helpaltsboxar, har under en lång tid varit en omdiskuterad och ifrågasatt djurhållningsform. Forskning visar bl.a. att nötkreatur undviker spaltgolv som underlag att gå, stå och ligga på och att det är olämpligt att hålla kalvar i helpaltsboxar av djurhälsoskäl. De helpaltsboxar som i dag finns och används i befintliga stallar får enligt förslaget, med något undantag, användas även i fortsättningen. Förslaget innehåller också, som en del av strävandet mot ökad rörlighet, att kor och kvigor, så långt det är möjligt, ska få kalva utan att vara fastbundna. Därför införs ett generellt krav på att djuren ska kalva lösgående. Förändrade detaljregler och allmänna råd om kalvningsboxar föreslås också. Utskottet konstaterar att åtgärder vidtagits för att förbättra djurskyddet i berörda avseenden. Normgivningsmakten avseende de aktuella frågorna har delegerats till myndigheter med

särskild sakkunskap varför, i enlighet med vad som anförts ovan, riksdagen inte bör uttala sig i frågorna. Motion MJ265 (mp) yrkandena 10, 11 och 13 avstyrks därför.

Utskottet har tidigare uttalat att frågan om utfasning av taggtråd i naturen är angelägen (bet. 2005/06:MJU12 s. 30 f.). Djur ska inte behöva skadas, och den som rör sig i skog och mark ska inte behöva mötas av skrot och skräp. Det konstaterades då att Djurskyddsmyndighetens nya stängselföreskrift trädde i kraft den 15 juli 2005. Syftet är att skydda lantbruksdjur från att skada sig på dåligt utformade stängsel. Vidare blev det tillåtet att kombinera eltråd och taggtråd på samma stängselstolpe. Kravet är att eltråden placeras på en distanshållare som skapar ett horisontellt avstånd mellan eltråd och taggtråd på minst 15 centimeter. Eltråden ska sitta på den sida där djuren hålls. Taggtråden ska jordas ordentligt på flera ställen längs stängslet för att undvika att den ska kunna bli strömförande. Djurskyddsmyndigheten har i sina allmänna råd uttalat att djurhållare om möjligt inte över huvud taget ska använda taggtråd. En ny föreskrift om förbud mot att använda sådant stängsel till hästar avses träda i kraft den 1 januari 2010. Utskottet utgår ifrån att frågan får fortsatt uppmärksamhet men är inte berett att föreslå något riksdagsuttalande med anledning av motion MJ356 (fp) yrkande 1.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Djurpolitik, punkt 1 (s, v, mp)**

av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Tina Ehn (mp), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner vad som anförs i reservationen om djurpolitik.

Ställningstagande

Vi vill inledningsvis betona hur viktigt det är att Sverige också fortsättningsvis driver en framgångsrik djurskyddspolitik. Sverige har – hittills – haft världens bästa djurskydd som vi har utvecklat i kombination med ett konkurrenskraftigt jordbruk och en framgångsrik forskning. Så vill vi att det ska förbli. Sverige bör fortsätta att hålla en hög profil vad gäller djurskydd, djurhälsa och djurtransporter. Vår vision är att djuren i övriga EU ska ha samma goda skydd och hälsa som djuren i Sverige.

Vår inställning till djurhållning och djurskydd är glasklar. Under förra mandatperioden inrättades Djurskyddsmyndigheten i Skara. Reglerna kring djurförsök skärptes. Kommunernas djurskyddstillsyn förbättrades. Vid rådsmöten inom EU lade den socialdemokratiska jordbruksministern ned sin röst när reglerna för djurtransporter inte blev tillräckligt skarpa.

Inom kort, den 1 juli i år, läggs den ansvariga tillsynsmyndigheten ned. Det är tveksamt om det verkligen är kostnadseffektivt att förlägga djurskyddet till Jordbruksverket. Det är också oklart hur den viktiga verksamhet med tillsyn, utbildning och information som Djurskyddsmyndigheten förfogade över fortsättningsvis kommer att bedrivas. Djurskyddsmyndigheten bör finnas kvar och dess verksamhet utvecklas.

Nära en tredjedel av Djurskyddsmyndighetens budget har utgjorts av forskningsmedel. Forskningen har varit central för verksamheten. En stor del av medlen har gått till forskning kring alternativa metoder till djurförsök. Alternativa metoder avser metoder som förfinar, minskar eller ersätter användningen av försöksdjur. Också ”djurskyddsbefrämjande åtgärder” har fått forskningsanslag. Det har handlat om etologiska studier eller forskning som syftar till att ta fram teknik för att lösa djurskyddsproblem. Denna för

djurskyddet och djurhälsan viktiga verksamhet bör Djurskyddsmyndigheten ha möjlighet att även fortsättningsvis bedriva. Det initiativ som regeringen tagit för att så småningom få hit en EU-institution för djurskydd och forskning, det räcker inte långt. I stället för att förlita sig på EU och försäkra den nationella verksamheten bör Sverige vara ett föregångsland.

Svensk djurhållning har hittills varit unik i Europa. Den har betytt mycket, också som försäljningsargument för svenska varor. De etiska aspekterna blir allt viktigare för konsumenterna. Konsumenterna vill veta att maten kommer från djur som inte har fått lida samt att djuret har levt i en miljö som tillgodosett biologiska förutsättningar och naturligt beteende. Det läggs också vikt vid att djuret har fått foder av god kvalitet utan onödiga tillsatser och att djurtransporterna har skett under drägliga förhållanden. Många svenska bönder har tagit fasta på dessa krav, och ett svenskt mervärde har skapats. Detta mervärde måste kunna behållas, av respekt för djuren, för konsumenterna och för vår egen trovärdighet inom EU.

Riksdagen bör godkänna det som anförts i reservationen.

2. Importförbud för hund- och kattskinn, punkt 3 (s, v)

av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om import av hund- och kattskinn. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ219 och avslår motion 2006/07:MJ263 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

I vissa länder föds hundar och katter upp och slaktas under grymma förhållanden, för att deras päls ska användas bl.a. till kläder. Denna verksamhet pågår främst i Östasien. Jordbruksverket har fått i uppdrag att arbeta för att på frivillig väg försöka få till stånd en ursprungsmärkning av pälsar via branschorganisationen. Det är bra, men helt otillräckligt för att stoppa handeln med hundar och katter som föds upp och slaktas under former som är helt oacceptabla. Eftersom skinnen saluförs under olika namn är det mycket svårt för konsumenterna att veta vad det är för produkter.

Sverige borde därför agera betydligt mer kraftfullt och införa ett förbud mot import av hund- och kattskinn. Importförbud har införts i flera andra EU-länder, bl.a. Danmark, Belgien och Frankrike. Sverige bör samtidigt fortsätta att arbeta med frågan inom EU. Detta bör ges regeringen till känna.

3. Importförbud för hund- och kattskinn, punkt 3 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om import av hund- och kattskinn. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ263 yrkande 1 och avslår motionerna 2006/07: MJ219 och 2006/07: MJ263 yrkande 2.

Ställningstagande

Tidigare har i medierna framkommit uppgifter kring päls- och skinnindustrin i Sydostasien. Det var skrämmande bilder i tv av hur hundar knivhöggs till döds och hur katter dränktes eller kvävdes med snaror. Det förekom till och med att katter och hundar flåddes levande. Skinnen var ämnade för export till bl.a. Sverige och den övriga EU-marknaden. Det är svårt för Sverige att ändra djurskyddslagstiftningen i dessa länder så att behandlingen av djur blir bättre. Det som dock kan göras är att förbjuda import av hund- och kattskinn till Sverige.

Efter påtryckningar från bl.a. Djurens Rätt och Miljöpartiet gav jordbruksministern ett utredningsuppdrag till Statens jordbruksverk och Kommerskollegium kring frågan om ett förbud mot import av skinn från hundar och katter. Utredningen redovisades till jordbruksministern den 15 maj 2003. I samband med att utredningen presenterades uttalade sig jordbruksministern mycket positivt och lovade handling.

I ett skriftligt svar på fråga 2004/05:39 meddelade jordbruksministern att frågan om ett nationellt importförbud är förenat med svårigheter, som dock inte presicerades närmare, och att beredning fortfarande pågick. Det är nu viktigt att frågan inte förhalas ytterligare utan att ett förbud mot import av hund- och kattskinn införs skyndsamt. Detta bör ges regeringen till känna.

4. Hantering av krabblor, punkt 4 (s, v, mp)

av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Tina Ehn (mp), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om hantering av krabbklor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ226 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken är fångst och försäljning av krabbklor särskilt reglerat. Huvudregeln är att endast hela krabbor får saluföras.

Trots det finns ett fiske av krabbor där syftet enbart är att fånga krabban och avskilja klorna för att sedan förpassa den tillbaka till havet igen. I en del fall blir även ofullständigt matade krabbor av med sina klor för att därefter slängas tillbaka till en för dem säker och långsam sväldöd. För att komma till rätta med denna avart av krabbfiske krävs ett förbud mot denna typ av fångst.

Alltför ofta ser man nykokta krabbklor som enskild produkt till försäljning i fiskaffärerna. Krabbklor är en av de mest åtråvärda delarna av krabban och de betingar ett högt pris. För att komma till rätta med fisket där krabbor fångas enbart i syfte att avskilja klorna krävs även ett förbud mot införsel av krabbklor till Sverige. Detta bör ges regeringen till känna.

5. Vissa internationella djurskyddsfrågor, punkt 5 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vissa internationella djurskyddsfrågor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkandena 6 och 7 samt avslår motion 2006/07:MJ280 yrkande 2.

Ställningstagande

I likhet med mänskliga rättigheter är djurens rättigheter inte endast en nationell angelägenhet. I juli 2007 väntas FN-organet Ecosoc behandla en deklARATION om djurskydd. Regeringen bör då utnyttja detta tillfälle för att så långt möjligt stärka djurens ställning. Regeringen bör också inom EU verka för att stärka djurens ställning, t.ex. genom att avskaffa bidragen för export av levande djur.

Vidare bör samma djurskyddskrav gälla för djur och animaliska produkter som importeras som gäller för djur som föds upp i Sverige. Som ett första steg bör en märkning av djurprodukter som har producerats med en djurskyddsstandard som minst motsvarar den svenska djurskyddslagen tas

fram. Kontrollerna av importerade djur och animaliska produkter till Sverige ska också skärpas, både för att minska salmonellarisken och för att vi inte ska bidra till djurplågeri i uppfödarländerna.

Det anförda bör ges regeringen till känna.

6. Tillsynsavgifter för cirkusar, punkt 6 (s, v, mp)

av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Tina Ehn (mp), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om tillsynsavgifter för cirkusar. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkande 37.

Ställningstagande

Så länge djur tillåts på cirkus är det viktigt med god tillsyn. Detta försvåras dock av att de kommunala tillsynsmyndigheterna enligt djurskyddsförordningen inte har rätt att ta ut någon avgift för tillsyn av djurcirkusar. Detta undantag bör avskaffas, vilket bör ges regeringen till känna.

7. Användning av djur på cirkus m.m., punkt 7 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om djur på cirkusar och i djurparker. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkandena 36 och 38 samt avslår motionerna 2006/07:MJ320 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07:MJ322.

Ställningstagande

Djuren på cirkus lever ett kringflackande liv med ytterst begränsade möjligheter att kunna utöva sitt naturliga beteende, bara för att vissa människor roas av djur som utför mer eller mindre onaturliga konster. Det är svårt att se att cirkusdjurens liv lever upp till djurskyddslagens krav på möjlighet till naturligt beteende och på skydd mot onödigt lidande. Vi vill därför införa ett uttryckligt förbud mot användning av djur på cirkus.

Djurparker innebär att djurarter som vanligtvis lever vilt hålls i hägn för människors nöjes skull. Detta kan under vissa betingelser vara berättigat, exempelvis när det gäller hotade arter där en avelsbas behövs eller när syftet är att öka förståelsen för djuren i fråga. Djurens utrymme i djurparker har successivt förbättrats men är fortfarande inte tillfredsställande i en del fall. Inga dispenser bör ges för hägn som inte uppfyller gällande krav.

Det anförda bör ges regeringen till känna.

8. Kastring av smågrisar, punkt 8 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kastring av smågrisar. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkande 9 och avslår motionerna 2006/07: MJ283 och 2006/07: MJ323.

Ställningstagande

I Sverige kastreras årligen cirka en och en halv miljon hangrisar. Det sker innan grisen blivit två veckor, helt utan bedövning. Grisen riskerar att få infektioner och bråck av ingreppet. Att den känner smärta är säkert, eftersom nervsystemet är fullt utvecklat även hos en liten gris. Kastringen görs för att ca 10 % av de köns mogna hangrisarna utvecklar ämnen (skatol, androstenon m.fl.) som ger ett illaluktande kött. Eftersom kastringen orsakar smärta är detta naturligtvis inte acceptabelt från djurskyddssynpunkt. Kastring utan bedövning bör därför förbjudas. Detta bör ges regeringen till känna.

9. Pälsdjur, punkt 9 (v)

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om förbud mot import av päls m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ326 yrkandena 2 och 3 samt avslår motion 2006/07: MJ355 yrkande 2.

Ställningstagande

Att fånga pälsdjur i fällor är generellt sett inte tillåtet i Sverige. Däremot sker detta i Kanada, USA och Ryssland. Djuren fångas i bensaxar, kropps-fällor och snaror. Fångstmetoderna innebär ett stort lidande för djuren. Varje år dödas uppemot fem miljoner djur på det här sättet. Även om detta inte sker i Sverige, kan man hitta pälsprodukter från fällfångade pälsdjur i våra affärer. EU har försökt stoppa importen, men USA protesterar. Den vanligaste fällan är bensaxen. Lidandet djuren utsätts för på grund av denna fångstmetod är stort, och många sliter eller biter av sitt eget ben om de inte svälter ihjäl eller blir ihjälklubbade av jägaren. Kroppsfälla fungerar genom att krossa djurets ryggrad. Även olika typer av snaror förekommer. Djur dödade på dessa vis säljs sedan som pälsar även i svenska butiker. Sverige bör verka för ett importförbud av päls som kommer från djur fångade i bensax, kroppsfälla eller snara samt verka i internationella sammanhang för att dessa fångstmetoder förbjuds. Detta bör ges regeringen till känna.

10. Märkning av skinnprodukter, punkt 10 (s, v, mp)

av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Tina Ehn (mp), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om märkning av skinnprodukter. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ263 yrkande 3 och avslår motion 2006/07:MJ355 yrkande 1.

Ställningstagande

Utifrån ett konsumentperspektiv är det mycket viktigt att det finns märkning på de produkter som finns att köpa på marknaden. Utan ett fungerande system för märkning blir det omöjligt för oss konsumenter att kunna avgöra vad det är vi köper. I dag finns uppenbara brister i märkningssystemen. Dels finns det ingen uttrycklig skyldighet för producenter och handlare att upplysa om vilken typ av skinn som används, dels är det uppenbart att en del producenter medvetet väljer att inte märka sina produkter med att de t.ex. är tillverkade av hundskinn eftersom de vet att produkterna inte skulle kunna gå att sälja med en sådan märkning. Producenterna väljer då troligen att saluföra sina skinnprodukter med falsk märkning eller med något intetsägande som att det är ”äkta skinn”. Utifrån

detta är det oerhört viktigt att regeringen snarast inför ett regelverk kring märkning av skinn så att vi konsumenter enkelt och lätt kan se vilka djur skinnprodukter kommer ifrån. Detta bör ges regeringen till känna.

11. Uppfödning av slaktkycklingar m.m., punkt 11 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om uppfödning av slaktkycklingar m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkandena 14–16 och avslår motionerna 2006/07:MJ321 och 2006/07:MJ328 yrkandena 1–4.

Ställningstagande

I Sverige föds 70 miljoner kycklingar upp för slakt varje år. Detta innebär att i snitt 2 kycklingar slaktas varje sekund, dygnet runt. Livet för en kyckling varar en dryg månad. På den tiden växer den från en liten nykläckt individ på ca 100 gram till en slaktkyckling på 1,5 kilo. På 1920-talet tog detta 120 dagar. Eftersom aveln inriktats på att få fram djur som utnyttjar maten så effektivt som möjligt – allt ska bli muskler – tar det 35 dagar i dag.

Kycklingen har kläckts i maskin, och kontaktpipen blir aldrig besvarade av en höna. I stället blir kycklingen lastad i lådor med andra kycklingar redan under det första dygnet för att fraktas till en ”hangar” för tillväxt. Temperaturen är hög, och ljuset är på nästan hela tiden för att stimulera kycklingarna att äta. Det finns inga minimikrav, men däremot ett allmänt råd om att kycklingarna bör få fyra timmars natt per dygn. Allteftersom kroppen växer till kommer värken. Skelett och leder hänger inte med. Kycklingarna har ont i kroppen, många kan inte röra sig. Andra har frätskador på fötterna, åter andra får hjärt- och leverskador. Försök i Storbritannien visar att kycklingar som fick välja mellan vanligt foder och foder med tillsats av smärtstillande medel föredrog det senare. Eftersom samma snabbväxande hönsras används i kycklinguppfödning världen över, finns smärtorna också i de svenska kycklingstallarna. Detta är knappast förenligt med 29 § djurskyddsförordningen, där det stadgas att ”avel med sådan inriktning att den kan medföra lidande för djuren är förbjuden”.

I takt med att kycklingarna växer krymper också varje kycklings utrymme. I Sverige får det finnas 36 kilo kyckling per kvadratmeter. Det betyder ca 24 kycklingar per kvadratmeter mot slutet av kycklingens liv. Varje kyckling har alltså en fyrkant med sidor på 20 centimeter vardera. Inte mycket, och knappast i överensstämmelse med 1 § djurskyddsförordningen, där följande föreskrivs: ”Stall och andra förvaringsutrymmen för

djur ska vara så rymliga att samtliga djur i utrymmet kan ligga samtidigt och röra sig obehindrat. Utrymmena ska utformas så, att djuren kan bete sig naturligt." Rörelsefriheten är nästan obefintlig strax före slakt på grund av trängseln, men värken gör dock i och för sig att kycklingarna väljer att röra sig så lite som möjligt. Försök visar att allt detta kan avhjälpas om kycklingarna får miljöer där de kan röra sig upp på pinnar och därigenom träna muskler och skelett. De behöver dessutom ut och sprätta och sandbada som andra höns. Vi kräver att dagens slaktkycklinganläggningar utvecklas så att de ger djuren drägliga levnadsförhållanden. Det visar också på en fullkomligt oacceptabel avel när slaktkycklingarnas föräldrar, tappar och honor, har så tunga kroppar i förhållande till skelett och leder att de måste halvsvältas för att kunna föröka sig och när kycklingarna växer så ohejdat att kroppen inte hinner med. Det är uppenbart att det behövs en översyn och förbättring av slaktkycklinghanteringen. De ekologiska slaktkycklingarna, som än så länge är rätt få, är av en annan ras som växer långsammare och mår bättre.

Årligen dör ca 150 000 kycklingar, och ytterligare tiotusentals skadas i transporter från uppfödningen till slakterierna. Kraven på kycklingtransporter bör därför skärpas med en nollvision som grund.

När djurskyddslagen antogs av riksdagen 1988, beslöts att inga honor skulle sitta i bur efter 1998. Sedan backade den dåvarande jordbruksministern och tillät i stället inte bara långa övergångstider utan också att burarna skulle få ersättas med burar. De nya burarna kallas inredda eller modifierade, men ger hönan lika små möjligheter till naturliga beteenden som de gamla. Skillnaden mellan de gamla och nya är nämligen marginell. I den forskning som bedrivits i Sverige inom ramen för ny teknikprovning av modifierade burar visade det sig att honorna inte alls använde de nya "funktionerna", dvs. sittpinne, sandbad och värprede, i den utsträckning som förväntats. En sittpinne ska inte sitta några centimeter ovanför golvet – den ska sitta högt. Det biologiska skälet för att använda sittpinne är inte att kröka fötterna, utan för att komma utom räckhåll för rovdjur på marken. Sandbadet måste vara tillräckligt stort för att fungera, då sandbadandet ofta sker i flock. I de inredda burarna fungerar det inte, och sandbadet stängs ofta. Redet ska vara undanskymt och tryggt, men i konkurrensen om ett bra rede är det den ranghöga hönan som tar för sig av det bästa. I de modifierade burarna finns bara ett rede. "Funktionerna" fungerar inte för att tillfredsställa hönsens basala behov, vilket var avsikten. Modifierade burar måste därför förbjudas, och inga ytterligare dispenser får ges.

Också reglerna för frigående honor måste ses över. Hur "frigående" hönsen är kan diskuteras när det är mellan sju och nio höns per kvadratmeter, och "frigången" endast sker inomhus. Målet måste vara att hönsen inte ska hållas i större grupper än att de mår bra och att de ska få möjlighet att vistas utomhus.

12. Tillsyn över katter m.m., punkt 12 (s, v, mp)

av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Tina Ehn (mp), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om hemlösa katter. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkande 41 och avslår motionerna 2006/07: MJ269, 2006/07: MJ329 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07: MJ357 yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Sverige finns i dag ett okänt antal hemlösa katter. Många av dessa katter far mycket illa då de varken är anpassade eller tränade till att klara sig själva. Katter förökar sig relativt snabbt, vilket leder till att antalet hemlösa katter fort kan växa. För att komma till rätta med detta krävs åtgärder, gärna i samarbete med de ideella organisationer som arbetar med att ta hand om katter. I flera länder har man utvecklat arbetet enligt den s.k. TNR-metoden (Trap Neuter Return). Man har nämligen funnit att utskjutning av kattbestånd inte leder någon vart i ett längre perspektiv, utan att det krävs helt andra åtgärder för att begränsa antalet hemlösa katter. Att skjuta ett djur bara för att det råkar var hemlöst är dessutom djupt oetiskt, vilket bl.a. det norska rådet för djuretik har gjort uttalande om. I stället arbetar man med att fånga in och kastrera katter, för att sedan släppa ut dem. Metoden har visat ett mycket gott resultat och är användbar i de områden där katter har fungerande revir. Metoden har lett till att beståndet av katter reducerats väsentligt på kort tid. Den kan också betraktas som acceptabel ur djuretiskt perspektiv.

Bakom varje hemlös katt finns ursprungligen oftast en ägare som har brustit i sitt tillsynsansvar. Kattens utsatthet beror också på dess låga status. Därför behövs statliga insatser som syftar till att stärka kattens status. Till exempel bör krav på obligatorisk ID-märkning av katter införas, och ett obligatoriskt statligt katt- och ägarregister upprättas. En kattansvarsutredning för att genomlysna och förbättra katternas situation bör också tillsättas.

Det anförda bör ges regeringen till känna.

13. Ansvar för övergivna katter, punkt 13 (v)

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ägare som överger sin katt. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ329 yrkande 3.

Ställningstagande

Sverige anses ha en långtgående djurskyddslagstiftning. Djurskyddet intresserar och engagerar många människor. Av lagstiftningen framgår att djur ska behandlas väl och skyddas mot lidande. Att behandla djur väl är en viktig etisk fråga. Inte minst för våra husdjur är det viktigt att människor tar ansvar och ger djuren den omsorg de behöver. Frågan är dock om djurskyddslagstiftningen är tillräcklig och om den även omfattar katter.

Om vi menar allvar med vårt djurskydd ska det inte vara möjligt att kunna lämna sin katt vid sommarstugan eller vid väggkanten utan att denna ansvarslöshet får konsekvenser för ägaren. Det bör därför enligt djurskyddslagen vara brottsligt att överge en katt eller annat djur och ska kunna betraktas som djurplågeri. Detta bör ges regeringen till känna.

14. Kamphundar m.m., punkt 14 (s, v)

av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder mot kamphundar. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ300 och avslår motion 2006/07:MJ284.

Ställningstagande

De s.k. kamphundarna har blivit mycket vanliga under de senare åren. Dessa hundar kan vara ett vapen om de hamnar i fel ägares händer, och oroande uppgifter förekommer att de tränas på andra djur. När hundarna tränas på detta sätt blir de ett verkligt hot mot människor och andra djur.

Enligt 19 § djurskyddsförordningen är det förbjudet att inneha eller genom avel frambringa hundar som har extremt stor kamplust, blir lätt retade och biter, bara med svårighet kan förmås avbryta ett angrepp och

har benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar. Denna paragraf är i stort verkningslös. Många uppfödare kan med gott omdöme förklara att de inte avlar fram kamphundar. Det är korrekt eftersom typ av hund blir en kamphund först när ägaren gör den till en sådan genom felaktig behandling och genom träning. Det är väldigt svårt för polisen att avgöra om hunden omfattas av förbudet eller om det är en s.k. tillfällighet att något har hänt.

Polisen måste få en klarare lag om vad som gäller vid ett omhändertagande av kamphundar. Polisen måste kunna beslagta dessa hundar om det visar sig att ägarna använder hunden till att skrämma och hota folk eller om de låter hunden anfalla andra djur i rent träningsssyfte. Detta bör ges regeringen till känna.

15. Förbud mot sexuellt utnyttjande av djur, punkt 15 (s, v, mp)
av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Tina Ehn (mp), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om förbud mot sexuellt utnyttjande av djur. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:MJ202 yrkande 1 och 2006/07:MJ265 yrkande 40 och avslår motion 2006/07:MJ281.

Ställningstagande

Det är känt att djur utsätts för sexuella övergrepp i dag. Rapporter om detta kommer till djurskyddsorganisationerna i allt större omfattning, och veterinärernas samarbetsorganisation har reagerat. På Internet sprids i dag bilder där djur utnyttjas sexuellt och där det hävdas att bilderna är tagna i Sverige. Enligt vår mening är dessa signaler tillräckliga för att ett förbud ska vara motiverat. Tidigare, i 1944 års djurskyddslag, fanns en paragraf med ett rakt förbud mot sexuellt utnyttjande av djur, men djurskyddslagen från 1988 saknar ett sådant direkt förbud. I flera andra europeiska länder finns lagar mot sexuellt utnyttjande av djur eller så förs en debatt om att förbjuda förfarandet. Enligt vår mening bör ett förbud mot sexuellt utnyttjande av djur införas. Förbudet bör även vara straffsanktionerat. Detta bör ges regeringen till känna.

16. Djurs rätt att vistas utomhus m.m., punkt 16 (s)

av Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Lena Hallengren (s), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om djurs rätt att vistas utomhus. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ384 och avslår motionerna 2006/07:MJ265 yrkandena 8 och 12, 2006/07:MJ304 och 2006/07:MJ354 yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Vi i Sverige kan vara stolta över vårt relativt sunda jordbruk och vår goda djurhållning. Att som konsument välja svenska produkter är inte bara att gynna det egna utan är riktigt från hälsosynpunkt. Särskilt vad gäller djurhållningen skiljer vi oss från andra europeiska länder. Förutom att det borde vara självklart att behandla djur väl betyder en god djurhållning mycket för kvaliteten på produkterna, och därutöver är en sund djurhållning helt klart ett försäljningsargument för svenskt kött också ute i Europa. Men ingenting är så bra att det inte kan bli bättre.

Vår djurskyddslag är i stort sett bra, men den behöver ändras så att lagens intentioner om individuella hänsyn och dispensmöjligheter också används i praktiken. Ett sådant fall gäller ranchuppfödning av boskap. Sättet att föda upp djur i en för dem naturlig miljö börjar bli alltmer vanligt förekommande. Djuren har tillsyn och skötsel men går ute, i Skåne mest hela året runt. Inte sällan kan man konstatera att dessa besättningar är friskare och har det bättre än djur som hålls på mer traditionellt sätt. De olika rancherna har naturligtvis olika naturliga förutsättningar, och detta har Jordbruksverket tidigare tagit hänsyn till. I miljöer där djuren har naturliga vindskydd har Jordbruksverket i samråd med länsveterinär beviljat dispenser från kravet att uppföra liggstallar till djuren. Där naturliga skydd saknas är naturligtvis liggstallar nödvändiga. Men med liggstallar följer problem som gödselkoncentration och söndertrampad jord, negativa effekter som känns onödiga i de fall djurens behov av värme och vila blir tillgodosedda på annat sätt.

I dag beviljas inga dispenser, oavsett hur de naturliga förutsättningarna är. Denna ändring i praxis är inte grundad i någon lagändring utan snarare i att missförhållanden har upptäckts på någon ranch. Det är ändå de goda exemplen som måste vara de vägledande, och genom kontroller och samarbete med länsveterinärer kan god djurhållning garanteras även utan liggstallar. Detta bör ges regeringen till känna.

17. Djurs rätt att vistas utomhus m.m., punkt 16 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om djurs rätt att vistas utomhus. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkandena 8 och 12 samt avslår motionerna 2006/07: MJ304, 2006/07: MJ354 yrkandena 1–3 och 2006/07: MJ384.

Ställningstagande

Grisar är sociala och intelligenta djur, med en kognitiv förmåga som är mer utvecklad än den hos hundar och treåriga människobarn. De har behov av stimulerande miljöer. De allra flesta av Sveriges grisar föds i dag dock upp i stora, bullriga och dammiga byggnader, ofta utan någon annan stimulans än lite strömedel. I djurfabrikens stressiga och ohälsosamma miljö får grisarna lätt magsår och lunginflammation. Stressen och ledan ökar också risken för stört beteende som att gnaga på järnrören eller att bita varandra i svansarna. De kommer sällan utomhus förrän de förs till slakt eller andra uppfödare, trots att många av problemen med stress och dåliga lokaler kan undvikas om man låter grisarna gå utomhus i grupper i stället. Grisar bör därför ges lagstadgad rätt att vistas utomhus under sommaren. Även inomhusmiljön bör givetvis förbättras och tillräckliga utrymmen garanteras.

Kor har enligt lag rätt till utevistelse, men det gäller inte tjurar och kalvar under 6 månader. Det borde vara en självklarhet att alla kor, tjurar och kalvar ska få vistas ute på sommaren.

Det anförda bör ges regeringen till känna.

18. Djurförsök, forskning m.m., punkt 17 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om djurförsök, forskning m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkandena 24, 27, 29, 33 och 35 samt avslår motionerna 2006/07: MJ207 yrkande 1 och 2006/07: MJ265 yrkande 26.

Ställningstagande

Sedan 1999 har antalet djurförsök i Sverige stigit konstant. I dagsläget ligger siffran, beroende på hur man räknar, på cirka 500 000 djur, främst råttor, kaniner, möss och marsvin. Många av dessa djur utsätts för fruktansvärda angrepp. Det är inte bara av etiska skäl som många förkastar djurförsöken, utan fler och fler människor börjar inse att djurförsöken även har ett flertal vetenskapliga brister eftersom det finns fysiologiska och anatomiska skillnader mellan arterna. Exempelvis är penicillin dödligt för marsvin och alvedon dödligt för katter. Däremot tycktes neurosedyn vara ofarligt i djurförsök, medan det visade sig orsaka fosterskador hos människor. Lyckligtvis växer det fram alltfler och i många fall rentav bättre alternativ till djurförsök, såsom datormodeller och tester på odlade celler, vars resultat inom många försöksområden stämmer överens med verkligheten i 85–97 % av fallen. Användande av djur för medicinska försök som innebär störande inskränkningar i djurens möjligheter till naturligt beteende ska i första hand minimeras och ersättas med djurfria metoder. På de områden där alternativ finns ska dessa naturligtvis användas i stället, och på de områden där alternativ ännu saknas ska djurförsök endast tillåtas för högkvalitativ forskning som syftar till att finna botemedel mot sjukdomar som vållar stort lidande för människor. De djurförsök som kan innebära plåga för djuren successivt avskaffas och ersätts med djurfria metoder. Djurskyddsmyndigheten bedriver ett viktigt arbete genom att stödja forskning om alternativa metoder och genom att ta fram planer för att minska antalet djurförsök. Att bara minska antalet djurförsök är dock en onödigt låg målsättning. Vi vill därför utveckla dessa planer till en avvecklingsplan.

Vidare bör ett register och arkiv över ansökningar om att få utföra djurförsök upprättas och antal utförda djurförsök årligen redovisas i Djurskyddsmyndighetens årsrapport, fördelat på djurart och lidandets svårighetsgrad.

I dag krävs enligt internationella överenskommelser djurförsök för att godkänna ett nytt läkemedel, trots att positiva resultat från djurförsök inte nödvändigtvis innebär att människor kommer att reagera likadant på medlet och vice versa. Sverige bör verka för att alternativa metoder till djurförsök inkluderas i dessa regler.

Då djuren i ett försök utsätts för större lidande än det som nämnden förutsett vid den etiska bedömningen är det enligt gällande lagstiftning svårt att ställa krav, från t.ex. ansvarig veterinär, på att försöket ändras eller avbryts. Vi föreslår att djurskyddslagen skärps så att ansvarig veterinär eller myndighet får samma juridiska möjligheter att ingripa vid allt lidande som veterinär eller myndighet har vid andra fall av djurplågeri. Vid sådant överskridande av förutsatt lidande ska lidandet jämsställas med djurplågeri i lagens mening.

År 2003 infördes ett svenskt förbud mot att utnyttja schimpanser, dvärgschimpanser, orangutanger, gorillor samt nio olika arter av gibbonapor i djurförsök. Anledningen är att dessa apor är så närbesläktade med människan att det inte ansågs etiskt försvarbart att utnyttja dem i försök.

En grupp apor som exkluderas från detta ställningstagande, trots att de uppvisar i princip samma egenskaper som de övriga, är makaker och rhesusapor. Omkring 4 000 apor har utnyttjats och dödats i djurförsök i Sverige sedan slutet av 1980-talet. Samtliga arter av apor bör inkluderas i förbudet.

Det anförda bör ges regeringen till känna.

19. Avgift på försöksdjur m.m., punkt 18 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avgift på försöksdjur m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkandena 25 och 28.

Ställningstagande

För att uppmuntra forskare att ta fram alternativa metoder till djurförsök anser jag att en avgift ska tas ut på försöksdjur. Djurskyddsmyndigheten bör också få i uppdrag att modernisera föreskrifterna om djurförsök så att försöksdjur inte kan utsättas för obegränsat lidande. Detta bör ges regeringen till känna.

20. De djurförsöksetiska nämndernas kompetens, punkt 19 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om de djurförsöksetiska nämndernas kompetens. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkande 34.

Ställningstagande

Det är viktigt att alla ledamöter i en djurförsöksetisk nämnd har goda kunskaper om berörda djurarters naturliga levnadssätt, speciella behov och beteende. Nämnderna ska inte få tillåta djurförsök där djurförsöksfria alternativ finns att tillgå. Detta kräver att nämndens ledamöter hålls väl informerade om vilka djurförsöksfria alternativ som finns, t.ex. genom att de

djurförsöksetiska nämnderna har tillgång till experter på alternativa metoder och att Djurskyddsmyndigheten skapar register för sådana metoder. Detta bör ges regeringen till känna.

21. Rätten att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut m.m., punkt 20 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om rätten att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut och om rösträtten i nämnderna. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkandena 31 och 32 samt avslår motion 2006/07: MJ207 yrkande 2.

Ställningstagande

Alla djurförsök som utförs måste ha godkänts av en djurförsöksetisk nämnd. I dessa nämnder kommer hälften av ledamöterna från forskningsvärlden, och många av dem sysslar själva med djurförsök. Jag anser att endast folkvalda ledamöter i nämnden ska ha rösträtt och att djurskyddsorganisationer ska ges möjlighet att överklaga besluten, till skillnad från i dag då bara forskarna kan överklaga. Detta bör ges regeringen till känna.

22. Administrativa frågor, punkt 21 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en statlig utredning om djurskyddslagens genomförande. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkande 1 och avslår motionerna 2006/07: MJ205, 2006/07: MJ265 yrkandena 5 och 45 samt 2006/07: MJ313.

Ställningstagande

I djurskyddslagen stadgas att djur ska ”behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom” (2 §) samt att djur ska ”hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt” (4 §). Om dessa bestämmelser verkli-

gen följdes skulle djurhållningen se helt annorlunda ut än vad den gör i dag. Djurskyddslagen är dock bara en ramlag, som sedan fylls med innehåll genom Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och regeringens förordningar. Då kan Djurskyddsmyndigheten och regeringen mena att en höna i bur ges möjlighet att bete sig naturligt bara den har tillgång till sandbad, sittpinne och värprede samt att en gris inte utsätts för onödigt lidande när den kastreras utan bedövning. Därför krävs en statlig utvärdering av hur djurskyddslagen fungerar i praktiken. Detta bör ges regeringen till känna.

23. Djurskyddsminister, punkt 22 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en djurskyddsminister. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkande 4.

Ställningstagande

För att ge djurskyddsfrågan större tyngd i regeringen bör det inrättas en särskild djurskyddsminister. Detta bör ges regeringen till känna.

24. Djurtransporter, punkt 23 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om djurtransporter. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkande 19 och avslår motionerna 2006/07: MJ265 yrkande 20 och 2006/07: MJ280 yrkande 1.

Ställningstagande

Det är viktigt att arbeta mot den pågående utvecklingen med allt färre och större slakterier, som innebär onödigt långa transporter för djuren – inom Sverige upp till åtta timmar i sträck, i undantagsfall elva. Dessa maxgränser bör minskas till sex timmar med möjlighet till dispens i områden med långa avstånd till slakterierna. I dessa områden är det särskilt angeläget att stödja småskaliga slaktalternativ. Det bör också bli krav på att de som trans-

porterar djur har kunskap om djur och deras behov. Svenska djurskydds-krav för transporter bör också gälla vid transport till andra länder. Detta bör ges regeringen till känna.

25. Elpådrivare, punkt 24 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om förbud mot elpådrivare. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkande 17.

Ställningstagande

För att snabba på djuren använder slakterierna ibland elpådrivare som ger elektriska stötar. Problemet är att en del av slakterierna i Sverige inte är byggda på ett sätt som underlättar hanteringen av djuren. Prång, olika belysning, olika golvbeläggningar och skarpa svängar får djur att tveka. Med en god miljö behövs varken elpådrivare, eller andra pådrivare, och hanteringen sker stressfritt för djuren. Som ofta är även i detta sammanhang dålig djurhantering tecken på fel i miljön. På senare år har flera slakterier byggts om och därmed minskat problemen. Elpådrivare bör därför förbjudas. Detta bör ges regeringen till känna.

26. Djurskyddslagens undantag för försvarets djur, punkt 26 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om djurskyddslagens undantag för försvarets djur. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkande 3.

Ställningstagande

Djurskyddslagen bör så långt möjligt omfatta alla djur som hålls i människans tjänst. Därför bör undantagen för försvarets djur tas bort. Detta bör ges regeringen till känna.

27. Förbud mot viss avel, punkt 27 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om förbudet mot viss avel. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkande 22.

Ställningstagande

Det finns djur som avlats så hårt som t.ex. rasen belgisk blå, vars ben knappt orkar bära djurets kroppstyngd och kon inte kan föda sina kalvar på naturlig väg utan måste förlösas med kejsarsnitt. Dessa och andra raser med genetiskt betingade defekter samt många högproduktionsavlade höns och kycklingar som har ständig växtvärk ska inte få användas i Sverige. Även bland sällskapsdjur förekommer raser som utsatts för osund avel som ger dem problem med andningen samt att röra sig och att föda naturligt. Djurskyddsmyndigheten bör därför få i uppdrag att kartlägga omfattningen av uppfödning av djur med framavlade defekter och utifrån detta ta fram förslag till stärkt tillämpning av rådande lagstiftning. Detta bör ges regeringen till känna.

28. Övriga djurskyddsfrågor, punkt 28 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vissa djurskyddsfrågor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ265 yrkandena 11 och 13 samt avslår motionerna 2006/07: MJ220, 2006/07:MJ265 yrkande 10 och 2006/07: MJ356 yrkande 1.

Ställningstagande

Det har skett viktiga förbättringar i mjölkornas miljö. Fler och fler ladugårdar har exempelvis inretts för lösdrift. Användning av spaltgolv bör inte vara tillåtet eftersom det inte går att kombinera med strö att ligga på.

Kalvar blir friskare om de får dia som små, och ingen kan förneka att födsel, amning och kontakter mellan ko och kalv innehåller många naturliga beteenden, som de enligt djurskyddslagen borde ha rätt till. I dag får de allra flesta nyfödda kalvar den gula livsviktiga råmjölken i hink, och kalven tas bort från mamman direkt efter födseln. En del bönder ersätter

även mjölken med välling. Det är endast inom den ekologiska produktionen som kalvarna har rätt att dia. Miljöpartiet vill att alla kor ska få föda i speciella kalvningsboxar och att kalvarna ska få rätt att dia. Det ger utlopp för naturligt beteende och ger friskare kalvar.

Det anförda bör ges regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07: MJ202 av Ulf Holm (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om uttryckligt skydd i lagen för djur mot att utnyttjas sexuellt.

2006/07: MJ205 av Cecilia Widegren (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att införa en certifiering av hovslagare.

2006/07: MJ207 av Cecilia Widegren (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att nya djurskyddsregler inte får påverka Sverige som forskarland.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lägga ned utredningen om allmän överklaganderätt av beslut i djurförsöksetiska nämnder.

2006/07: MJ219 av Catharina Bråkenhielm (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införande av importförbud för hund- och kattskinn.

2006/07: MJ220 av Catharina Bråkenhielm (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dispenser för djurhållning i bur.

2006/07: MJ226 av Catharina Bråkenhielm (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett förbud mot fångst och hantering av avskilda krabblor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett införsel förbud av krabblor till Sverige.

2006/07: MJ263 av Ulf Holm och Mikaela Valtersson (båda mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skyndsamt införa ett svenskt importförbud mot hund- och kattskinn.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att Sverige ska driva frågan om ett totalt importför-
bud i hela EU av hund- och kattskinn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att införa ett märkningssystem för alla skinnproduk-
ter som säljs där både djurart och djurens ursprungsland finns med.

2006/07: MJ265 av Helena Leander (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om en statlig utredning om djurskyddslagens genomför-
ande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om stärkt regional djurskyddstillsyn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om borttagande av djurskyddslagens undantag för försva-
rets djur.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om en djurskyddsminister.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om en djurbalk.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om djurskyddsarbete inom FN och EU.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om svenska djurskyddskrav för importerade djur och
animalieprodukter.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om utevistelse för grisar.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om förbud mot kastrering av obedövade grisar.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om förbud mot uppbinding av kor.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om förbud mot spaltgolv.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om utevistelse för tjurar, kor och kalvar.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om kalvningsboxar och diande.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om översyn av slaktkycklinghanteringen, inklusive slakt-
transporter.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om förbud mot modifierade hönsburar.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om översyn av reglerna för frigående hönor.

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbud mot elpådrivare.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkta maxtider för djurtransporter.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om krav på kunskaper hos djurtransportörer om djur och deras behov.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om starkt tillämpning av förbudet mot avel som kan orsaka lidande för djuren.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en avvecklingsplan för djurförsök.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en avgift på försöksdjur.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kvalitetssäkra klassificeringen av djurförsök utifrån lidandets svårighetsgrad.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om register och arkiv över ansökningar om att få utföra djurförsök.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att modernisera föreskrifterna om djurförsök så att försöksdjur inte kan utsättas för obegränsat lidande.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om godkännande av djurfria metoder i medicinsk forskning.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rösträtt endast för lekmännen i de djurförsöksetiska nämnderna.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om talerätt för djurskyddsorganisationer.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om veterinärens rätt att ingripa när försöksdjur lider.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade kunskaper om djurens beteende och alternativ till djurförsök i de djurförsöksetiska nämnderna.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inkludera alla apor i förbudet mot djurförsök på vissa apor.
36. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbud mot att utnyttja djur på cirkus.
37. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillsynsmyndigheternas rätt att ta ut avgift för tillsyn av djurcirkusar.

38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om djurskyddet i djurparker.
40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbud mot sexuella övergrepp på djur.
41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hemlösa katter.
45. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om djuretiska policyer för statliga myndigheter och styrelser.

2006/07: MJ269 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att höja kattens status i samhället.

2006/07: MJ280 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om djurtransporter inom EU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om export av dräktiga kvigor till tredjeländ.

2006/07: MJ281 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett rakt förbud mot sexuella övergrepp på djur.

2006/07: MJ283 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en handlingsplan för att göra kastreringen av smågrisar överflödigt inom exempelvis fem år.

2006/07: MJ284 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om insatser för att stoppa insmugglingen av hundar.

2006/07: MJ292 av Fredrik Malm (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kosher- och halalslakt.

2006/07: MJ300 av Hillevi Larsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om åtgärder mot kamphundar.

2006/07:MJ304 av Cecilia Widegren (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tydliggöra villkoren och kriterierna för dispenser angående ligghallar.

2006/07:MJ313 av Hans Backman (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över konkurrenssituationen på marknaden för veterinärvård av små husdjur.

2006/07:MJ320 av Birgitta Ohlsson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbud mot vilda och exotiska djur på cirkus.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om strängare regler vad gäller djurskydd för övriga domesticerade djur i cirkusverksamhet.

2006/07:MJ321 av Birgitta Ohlsson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att burhållning av hönor för äggproduktion bör förbjudas.

2006/07:MJ322 av Birgitta Ohlsson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om strängare regler vad gäller djurskydd för djur i djurparker.

2006/07:MJ323 av Birgitta Ohlsson och Solveig Hellquist (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbjuda kastrering av smågrisar utan bedövning.

2006/07:MJ326 av Birgitta Ohlsson (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige verkar för importförbud av päls från djur fångade i bensax, snara eller kroppsfalla.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige i internationella sammanhang bör verka för att bensax, snara eller kroppsfalla ska förbjudas som fångstmetoder.

2006/07:MJ328 av Birgitta Ohlsson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda mindre industriell slakt av fjäderfän.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över transport och uppfödning av slaktkycklingar i förhållande till djurskyddslagen.
3. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i 2 och 12 §§ djurskyddslagen i enlighet med vad som anförs i motionen.
4. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i 4 § djurskyddslagen i enlighet med vad som anförs i motionen.

2006/07: MJ329 av Solveig Hellquist m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ägares skyldighet att registrera, märka och kastrera katter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kattägares ansvar för tillsyn av sina djur.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det ska betraktas som brott och i vissa fall djurplågeri att överge sina djur.

2006/07: MJ332 av Dan Kihlström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stödja och uppmuntra gårdsnära slakt.

2006/07: MJ354 av Birgitta Ohlsson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att grisar ska få en lagstiftad rätt att vistas utomhus.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inga fler dispenser ska tillåtas att delas ut för att lantbrukare ska slippa släppa ut kor på bete.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att även tjurar och kalvar ska omfattas av rätten att få gå ute.

2006/07: MJ355 av Birgitta Ohlsson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om obligatorisk märkning av importpälsar vad gäller djurslag och uppfödning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheterna till importrestriktioner vad gäller pälsar från djur uppfödda och dödade genom metoder som är förbjudna av djurskyddsskäl i Sverige och inom EU.

2006/07: MJ356 av Birgitta Ohlsson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att taggtråd bör fasas ut helt för användning som stängsel också kombinerad med annan stängseltyp.

2006/07: MJ357 av Birgitta Ohlsson och Solveig Hellquist (båda fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kunna kräva ökat ägaransvar med möjlighet till sanktioner mot ägare av sällskapsdjur som missköter sig.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en allmän översyn av tillsynslagen vad gäller sällskapsdjur.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda åldersgräns för inköp av sällskapsdjur.

2006/07: MJ384 av Sinikka Bohlin (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om djur i natur.

2006/07: MJ398 av Birgitta Ohlsson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ett nationellt centralt register över individer som har djurförbud bör införas.